

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra výtvarné kultury a textilní tvorby

Volný soubor – osobní identita
Bakalářská práce

Autor: Natálie Čejková
Studijní program: Grafická a intermediální tvorba
Vedoucí práce: MgA. Petr Hůza
Oponent práce: MgA. Jakub Horský

Zadání bakalářské práce

Autor:	Natálie Čejková
Studium:	P20P0696
Studijní program:	B0114A310003 Grafická a intermediální tvorba
Studijní obor:	Grafická a intermediální tvorba
Název bakalářské práce:	Volný soubor - osobní identita
Název bakalářské práce AJ:	Free Set of Work - personal identity

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Bakalářská práce na téma volný soubor - osobní identita. Závěrečná práce se zabývá především průběžným historickým vývojem fotografie na pomezí inscenované a módní fotografie. Teoretická část uvádí jaké významné situace fotografii posunuly dále až do současnosti. V praktické vývojové části je použito nových medií jako možnosti sdělení své vlastní totožnosti.

KLEON, Austin. Krad' jako umělec: 10 věcí, které ti nikdo neřekl o kreativitě. V Brně: Jan Melvil, 2012. Briquet. ISBN 978-80-87270-36-3.

Jak rozumět médiím: extenze člověka. Praha: Odeon, 1991. Eseje (Odeon). ISBN 80-207-0296-2.

HODGE, Susie. Stručný příběh moderního umění: kapesní průvodce klíčovými směry, díly, tématy a technikami. Přeložil Jan PODZIMEK, přeložil Dina PODZIMKOVÁ. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2078-9.

KOLESÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. V českém jazyce vyd. 2., dopl. a rev. Přeložil Kateřina KŘÍŽOVÁ, přeložil Lucie VIDMAR. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2009. T. ISBN 978-80-86863-28-3.

Zadávací pracoviště:	Katedra výtvarné kultury a textilní tvorby, Pedagogická fakulta
Vedoucí práce:	MgA. Petr Hůza
Oponent:	MgA. Jakub Horský
Datum zadání závěrečné práce:	17.10.2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucího MgA. Petra Hůzy samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

Dále prohlašuji, že bakalářská práce je uložena v souladu s rektorským výnosem č. 13/2017 (Řád pro nakládání s bakalářskými, diplomovými, rigorózními, dizertačními a habilitačními pracemi na UHK).

V Hradci Králové dne

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce MgA. Petru Hůzovi za spolupráci a odbornou pomoc. Dále bych chtěla poděkovat všem těm, kteří mi byli oporou.

Anotace

ČEJKOVÁ, Natálie. *Osobní identita - volný soubor*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2023. 72 s. Bakalářská práce.

Bakalářská práce je směřovaná do autorské a módní fotografie. Z knihy se má číst po stránce estetické a pojednává o významu fotografie a její sdělovací hodnotě, která vychází z mé identity a rukopisu. Zároveň je doplněna fotografií, do které je přidávám různý materiál. Fotografie se tak stává o to více jedinečnou s ohledem na digitální fotografii, která se více rozvíjí o fotomontáži. A manipulaci s digitálními snímky. V teoretické části se rozebírají důležité aspekty k tématům, kterými jsou inscenovaná fotografie, Street fotografie a zrod módní fotografie.

Po teoretické části následuje praktická část, která bude propojena s teoretickými východisky a zaměří se na vývoj konceptu. V této fázi bude vytvořeno skicové album s prostorovým závěsným objektem. Tato část mi umožní aplikovat teoretické znalosti i v praxi a ukázat své schopnosti v tvůrčím procesu.

Klíčová slova:

Fotografie, barevná fotografie, novinářská fotografie, filmová a divadelní fotografie, digitální fotografie, Pouliční fotografie, fotomontáž, manipulace, inscenované a módní fotografie, CCD, JPEG, GIF, TIFF, RAW, archivace, paměťová média, reklama, mobilní telefon, média, módní fotografie, sportovní fotografie, sociální sítě, fotoalba, fotobanky, retuš, bulvární fotografie, styling

Annotation

ČEJKOVÁ, Natálie. *Personal identity - free collection*. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2023. 72 pp. Bachelor Degree Thesis.

The bachelor thesis is aimed at creating an author's book on the border between staged and fashion photography. The book is intended to be aesthetically pleasing and deals with the significance of photography and its personal value, which is based on the author's identity and handwriting. The book also includes photographs with various materials added to them, making them even more unique compared to digital photography, which is more focused on photo manipulation and digital image editing. The theoretical part discusses important aspects related to the topics of staged photography, street photography, and the emergence of fashion photography.

After the theoretical part, there is a practical part which will be linked to the theoretical background and focus on the development of the concept. In this phase, a sketchbook with a spatial hanging object will be created. This part will allow the author to apply theoretical knowledge in practice and demonstrate their skills in the creative process.

Keywords:

Photography, color photography, journalistic photography, war photography, film and theater photography, digital photography, Street photography, photomontage, manipulation, staged and fashion photography, CCD, JPEG, GIF, TIFF, RAW, archiving, storage media, advertising, mobile phone, media, fashion photography, sports photography, social networks, photo albums, photo banks, retouching, tabloid photography, styling

Obsah

ÚVOD.....	8
1 ÚVOD DO MÓDNÍ FOTOGRAFIE.....	9
1.1 POČÁTEK FOTOGRAFIE	9
1.2 PORTRÉTY.....	11
1.3 PROMĚNY TECHNOLOGIÍ VE FOTOGRAFII.....	13
1.3.1 Fotografie v časopisech	16
2 MÓDNÍ FOTOGRAFIE	20
3 ROZDĚLENÍ MÓDNÍ FOTOGRAFIE	25
3.1 ANALOGOVÁ FOTOGRAFIE.....	32
3.2 ČESKÁ SCÉNA.....	34
4 REKLAMNÍ FOTOGRAFIE JAKO UMĚNÍ.....	40
4.1 FOTOGRAFIE JAKO TECHNICKÝ POKROK	41
4.2 AUTOPORTRÉT.....	42
4.3 KOLÁŽ A ASAMBLÁŽ	45
4.4 ČESKÁ A SLOVENSKÁ MODNÍ FOTOGRAFIE.....	45
4.5 POSTPRODUKCE	48
4.6 SOUČASNOST	49
4.7 SOUČASNOST ČASOPISU.....	51
5 REALIZACE PRAKTICKÉ ČÁSTI	53
5.1 VOLBA TÉMATU	53
5.2 OSOBNÍ IDENTITA	54
5.3 MYŠLENKOVÁ MAPA	54
5.4 PROCES REALIZACE	56
5.5 FOTOGRAFIE S ASAMBLÁŽÍ A KOLÁŽÍ	61
5.6 INSTALACE FOTOGRAFIE.....	63
ZÁVĚR.....	65
SEZNAM ZDROJŮ	66
SEZNAM OBRÁZKŮ	70

Úvod

Zajímám se o vztah mezi vnějším vzhledem a identitou. Proces vytváření autoportrétu skrze fotografii je pro mě zajímavý a důležitý. Snažím se zachytit nejen svůj fyzický obraz, ale také to, co se odehrává v mé Identitě. Fotografie mi umožňují vyjádřit sebe sama a tvořit obraz, který se snaží být co nejautentičtější. Skrze portréty může fotografie dobře zachytit osobnost a jedinečnost jednotlivce a fascinuje mě, jak může obrazová podoba umožnit lepší vyjádření těchto prvků. Můj zájem o módní fotografii začal růst v mladším věku, kdy jsem začala experimentovat s fotoaparátem a objevila jsem svůj talent pro autoportréty. Zájem lidí v mém okolí o mé fotografické služby mi ukázal, že má práce má potenciál. Nicméně, můj zájem o módní fotografii byl dále podnícen poté, co jsem viděla fotografie v módních časopisech a na sociálních sítích, které měly zcela odlišnou atmosféru od amatérských snímků, které jsem předtím viděla. Zanedlouho jsem začala vnímat rozdíly mezi módním kýčem, komerční fotografií a uměleckou tvorbou.

V teoretické části se zajímám o počátky významných milníků módní fotografie, a především její současné podobě.

Praktická část mé práce se zaměřuje na proces vývoje vlastní identity, který jsem prošla během tří let studia. Mou snahou je pomocí fotografií vyjádřit svou vizuální identitu a zachytit své emoce, pocity a příběhy, které reflektuji prostřednictvím symbolů a metafor. Proces mi pomáhá lépe se poznat a porozumět sobě samé.

1 Úvod do módní fotografie

1.1 Počátek fotografie

Delaroche v roce 1839 pronesl dnes slavnou větu: "Malířství zemřelo vynálezem fotografie." Tato slova vyvolala různé reakce a stala se předmětem debat o tom, jaký vliv bude mít fotografie na tradiční umělecké formy, jako je malířství.

Fotografie se stala novou formou uměleckého vyjádření, která umožnila zachytit a reprodukovat svět v mnohem větší přesnosti a detailnosti než kdy předtím.

Někteří lidé souhlasili s ním a viděli ve fotografii hrozbu pro malířství a umění obecně. Jiní naopak tvrdili, že fotografie se stane novým nástrojem pro umělce a umožní jim nové možnosti.

Není pochyb o tom, že fotografie měla obrovský dopad na umění a kulturu. Díky ní se umělci mohli inspirovat skutečným světem a zachytit okamžiky a situace, které byly předtím obtížné nebo nemožné vyjádřit malbou nebo kresbou. Fotografie také umožnila větší šíření uměleckých děl, jelikož se mohly reprodukovat a distribuovat na velké množství míst.

Fotografie se stala klíčovým prvkem kultury a umění.¹

V březnu roku 1839 se objevily první zmínky o daguerrotypii na českém území, když lékař Václav Staněk v příloze Pražských novin označil tento nový vynález za největší zázrak moderní doby. Staněk obdivoval matematickou přesnost, reprodukční dokonalost, přesný a pravdivý obraz a věrné zachycení přírody, které daguerrotypie poskytovala.² První interpret módy ve fotografii není ani baron de Meyer, ani Edward Steichen, jak se často mylně uvádí. Toto prvenství náleží pařížským ateliérům, které se začaly věnovat fotografování módy již v druhé polovině 19. století.

Podle Nancy Hall-Duncan je období mezi lety 1880 a 1890 zvláště významné.³

Pro Paříž bylo typické postavení prvního města módy. Mnoho tanečníků, malířů, hudebníků, byznysmenů, grófů a krásek z celého světa směřovalo sem. Pozice Paříže jako

---

¹ HLAVÁČ, Ludovít. *Dějiny fotografické tvorby*, Bratislava: Osvetový ústav, 1967.

² MRÁZKOVÁ, Daniela a REMEŠ Vladimír. *Cesty československé fotografie*. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN 80-204-0015-x. s. 12.

³ HALL-DUNCAN, Nancy. *The History of Fashion Photography*, Alpin Book Company, New York 1979.

předního města módy souvisela s celkovým charakterem francouzského způsobu života, kdy Francouzi preferovali plesy, společenské události a rušný způsob života ve městě.

V porovnání s Angličany, kteří byli zamilováni do idyly venkovských sídel a dávali přednost honům před divadlem, Francouzi upřednostňovali městský život. Díky tomu se Paříž stala městem elegance a pro ty, kteří chtěli ve světě módy něco znamenat, museli sem zamířit.

První salon couture v Paříži si otevřel roku 1858 legendární Charles Frederick Worth, který sem přišel z Anglie. Ačkoli to byla smůla pro Francouze, na tom se nedalo nic změnit. Worth oblékal nejslavnější lidi tehdejšího světa.⁴

Obr. 1 Nejproslulejší Worthovo dílo - slavnostní toaleta rakouské císařovny Sissi (portrét F. X. Winterhaltera z roku 1865). zdroj - https://cs.wikipedia.org/wiki/Charles_Frederick_Worth#/media/Soubor:Kaiserin_Elisabeth_-_Franz_Xaver_Winterhalter,_1865-2.jpg

---

⁴ MÁČHALOVÁ, Jana. *Móda 20.století*, Lidové noviny, Praha 2003. ISBN 80-7106-587-

1.2 Portréty

Daguerrotypie byla fotografická metoda, která se brzy po svém vynálezu stala velmi populární. Portrétní ateliéry vznikaly po celém světě, kde si lidé nechávali zvětšovat své podoby. Nicméně, tato služba nebyla jen pro bohaté, ale postupně se demokratizovala a byla přístupná všem.

Daguerrotypie vyžadovala speciální technologii, která vyžadovala dlouhou expozici na 25 sekund. Proto byly židle, na kterých lidé seděli, vybaveny kovovými držáky hlavy, aby se minimalizoval pohyb. Ateliéry byly také vybaveny dobovým nábytkem a rekvizitami, aby se výsledné fotografie jevily co nejautentičtější.

V prvních fázích historie fotografie byly portrétní záběry dostupné pouze pro nejvyšší společenské vrstvy. S postupem času se fotografie staly stále populárnější a přístupné pro všechny. To umožnilo i rodinám s nižším příjmem získat své první portréty.

V České republice se první portrétní ateliéry objevily v polovině 19. století, konkrétně v 50. letech.

Tyto ateliéry byly inspirovány celosvětovým trendem a nabízely služby fotografování, které byly dříve přístupné jen vyšším vrstvám společnosti. V Praze předtím nebyla běžná koncepce trvalých fotostudií, spíše byli k vidění kočovní fotografové, kteří se pohybovali v různých částech města a nabízeli své služby kolemjdoucím.

Mezi nejvýznamnější osobnosti v této oblasti patřil Vilém Horn, který vlastnil první trvalé fotostudio. Mít v té době fotostudio znamenalo mít k dispozici speciální prostor vybavený potřebným fotografickým zařízením, jako například fotoaparáty, osvětlení a pozadí. Bylo to pro mnoho lidí velmi cenné, protože takové zařízení nebylo běžně dostupné a vybavení vlastního fotostudia si mohli dovolit jen málokdo. Pro majitele fotostudia to znamenalo podnikatelskou příležitost a možnost vydělávat peníze na fotografování portrétů a dalších fotografií pro klienty, jako například reklamy, výstavy nebo novinové fotografie. Fotostudio tak bylo v té době symbolem profesionality a technologického pokroku.

Kromě ateliérů zaměřených výhradně na fotografování vznikaly v minulosti také obchody s fotografickými potřebami a časopisecké příspěvovatelé na téma fotografie. Tento druh podnikání byl oblíbený zejména mezi malíři miniatur, kteří byli nejvíce ohroženi rozvojem daguerrotypie. Ateliéry se objevovaly nejen v Praze, ale také v dalších

městech jako Hradec Králové, Písek, Litomyšl nebo Tábor.⁵ V Praze se nacházel jeden z nejúspěšnějších fotografických ateliérů, který byl založen v roce 1890 a fungoval až do doby, než byl znárodněn. Ateliér Langhans byl proslulý díky své schopnosti implementovat nejnovější technické vynálezy do praxe a dokonalému zpracování fotografií. Navíc disponoval ateliér vynikajícím marketingem, což umožnilo Janu Langhansovi jako jednomu z prvních umístit své logo na auto a zvát prominentní rodiny z Prahy a okolí k fotografování. Mezi jeho nejznámější zákazníky patřili Tomáš Garrigue Masaryk, Antonín Dvořák a šlechtici z rodu Schwarzenbergů. Například u Emi Destinové se staly velmi populární a přispěly k rozvoji kariéry této slavné operní pěvkyně. Ema Destinová se stala jedním z nejvýznamnějších hudebních umělců té doby a její popularita byla podpořena i díky těmto portrétům. Ateliér Langhans tak měl svůj podíl na kulturním rozvoji v té době.⁶

Obr. 2 Portréty osobností (1890-1948) u Langhans

Dostupné z: <https://www.fotoskoda.cz/2272-140-let-fotografie-v-palaci-langhans/>

Fotografování portrétů v minulosti nebylo jen pouhým zachycením obličeje, ale spíše váženou společenskou událostí, během které se lidé oblékli do stylových obleků a krásných šatů a věnovali se hodinám příprav. Tento způsob fotografování byl pravděpodobně přímým předchůdcem módní fotografie. Historicky prvními módními fotografiemi se pak považují snímky hraběnky Virginie Oldoini, která se nechala portrétovat v ateliéru Mayer and Pierson. Tuto aktivitu si organizovala sama a na

⁵ MRÁZKOVÁ, Daniela a REMEŠ, Vladimír. *Cesty československé fotografie*. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN 80-204-0015-x. s. 12.

⁶ HOLZNER, Anton. *Ateliér Langhans v Praze* [online]. 2017. [cit. 11.04.2019] Dostupné z: <http://www.langhans.cz/cz/>

fotografiích se často stylizovala do biblických i literárních postav. Zajímavostí je, že na některých snímcích dokonce odhaluje své nohy i kotníky, což bylo v té době velmi neobvyklé a šokující.⁷

1.3 Proměny technologií ve fotografii

Fotografie se neustále vyvíjela, protože lidé toužili po lepší kvalitě a větší preciznosti obrazů. Daguerrotypie se postupem času zdokonalovala, ale ostatní metody, jako kalotypie a ambrotypie, ji postupně vytlačovaly. Daguerrotypie měla svá omezení, jako například manipulaci s těžkými kovovými deskami a obtíže s reprodukcí obrazu. Nová technologie, využívající fotografický negativ, byla vyvinuta v letech 1839 až 1859, zejména díky mokrému koloidovému procesu. Tento proces používal skleněné negativy a papírové pozitivy a umožňoval mnohem snadnější reprodukci obrazů.⁸ Od 60. let 19. století se fotografie stala běžnou součástí každodenního života a důvěryhodným zdrojem informací. S tím se také objevily první snahy o kodifikaci fotografického řemesla a vznikly první fotografické spolky. Nicméně, v průběhu několika let se ateliéroví fotografové ocitli v krizi kvůli rostoucímu počtu amatérských fotografů, což vedlo k nedostatku práce. Aby se odlišili a získali si přízeň zákazníků, začali vznikat nové formáty, jako je leptání fotografií a úprava snímků na mušle, porcelán a sklo.⁹

Významným milníkem v historii fotografie se považuje rok 1871, kdy byl představen průlomový objev využití suchých fotografických desek s bromidem stříbrným. Až o devět let později, v roce 1880, se však podařilo zavést průmyslovou výrobu těchto negativních desek, což umožnilo jejich široké rozšíření a další pokrok v oblasti fotografování. Díky novým možnostem v konstrukci fotopřístrojů a volnosti při

---

⁷ STANSKA, Zuzanna. *Virginia Oldoini, The Star Of Early Photography* [online]. 2017. [cit. 11.04.2019] Dostupné z: <http://www.dailyartmagazine.com/virginia-oldoini-star-photography/>.

⁸ WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsazených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 10.

⁹ WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsazených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 11.

fotografování mimo ateliér, se podařilo pořídit první spontánní záběry přímo z ruky. Tento vývoj tak přinesl nové možnosti a zásadní změny v oblasti fotografie.¹⁰

Pozdější vývoj technologií v oblasti fotografie přinesl změny v pozitivních materiálech. Z celoidinových a kaseidonových papírů byly nahrazeny platinovými a bromidostříbrnými papíry a upřednostňovaly se studené tóny před teplejšími.

Česká fotografická scéna byla výrazně ovlivněna pražskými výstavami v devadesátých letech, jako například Zemskou jubilejní výstavou v roce 1891 a Národopisnou výstavou československou v roce 1895. Z tradičních portrétních fotografií a živnostníků vznikla nová generace "momentních" fotografií, kteří se specializovali na zpravodajskou fotografii.¹¹ V desetiletí 21. století a měl vliv na specializace fotografií. Vedle tradičního média skleněných desek se začaly prosazovat filmy na bázi nitrocelulózy, což umožnilo další rozšíření možností v oblasti fotografování. Zvětšování fotografií se stávalo stále populárnějším, ale přesto stále převládalo kopírování, proces, při kterém se výsledný pozitiv měl stejnou velikost jako negativ.

Kromě tradičních portrétních a momentních fotografií se objevily i další specializace, které se soustředily na specifické druhy fotografií. Místopisní fotografové se zaměřovali na fotografování krajin a míst, které byly následně použity na výrobu pohlednic. Policejní fotografové se specializovali na fotografování trestných činů a dalších kriminálních případů. Tyto specializace ukazují, jak fotografie nebyla pouze estetickým médiem, ale také mohla být použita k účelům jako je dokumentace, propagace, či kriminalistika.¹² V roce 1936 přišlo na trh několikvrstvý film, který umožnil fotografii novou dimenzi - barevné pořízení fotografií. Tento průlomový krok přišel po více než století experimentování s médii a technikami, které se týkaly

---

¹⁰ WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsazených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 11.

¹¹ WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsazených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 11.

¹² WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsazených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 11.

fotografického procesu. Firmy Afga a Kodak tak přinesly technologický pokrok, který umožnil fotografovat v "přirozených barvách", a to bez potřeby pozdějšího kolorování či tónování. Tento technologický průlom tedy umožnil fotografiím věrně zachytit barevnou podobu světa, a to bez nutnosti dalšího zásahu do zpracování fotografie.¹³

V období po roce 1930 došlo ke změně ve formátech fotografie a přestalo se tolik kopírovat. Spolu s tím se také začaly zvětšovat formáty fotografie, a to v souvislosti s rozšířením malého fotografického filmu. Předválečná éra se často označuje jako "zlatá doba fotožurnalistu", a to díky rozšíření fotografie do tisku. V této době se fotografie stala hlavním tématem záznamu sociálních otázek a zachycení podvědomí, což umožnilo tuto uměleckou formu využít jako prostředek pro vyjádření názorů a sdělení významných myšlenek.¹⁴ V období let 1960 až 1999 bylo pozorováno stále větší rozšíření používání kinofilmových přístrojů, což souviselo s rostoucím zájmem o amatérskou fotografii.

V této době se také začala stávat dostupnější barevná fotografie, což přispělo k dalšímu rozvoji tohoto koníčku. Obzvláště po roce 1990 došlo k rapidnímu rozšíření používání barevných filmů a výraznému zvýšení zájmu o amatérskou fotografii. Tento trend byl dán nejen vývojem technologií, ale také změnou životního stylu a zvýšením úrovně životního standardu, což umožnilo větší finanční prostředky pro tuto činnost.¹⁵

Po roce 2000 byl technický vývoj úzce spjat s digitalizací. Digitální fotoaparáty se staly běžnými v druhé polovině 90. let a tento vývoj byl podpořen rozvojem počítačových technologií. Vznikl nový termín, "pixel", který v digitální fotografii představuje nejmenší jednotku obrazové informace, informuje o barvě, jasů a poloze v rastrové mřížce. Tento nový způsob fotografování přinesl řadu nových možností a změnil způsob, jakým jsme zvyklí vnímat a zpracovávat obrazové informace.

Digitální éra měla zásadní vliv na módní fotografii. Kromě možnosti pořizovat stovky snímků během jednoho focení, se brzy stala populární snadná manipulovatelnost

---

¹³ MRÁZKOVÁ, Daniela a REMEŠ Vladimír. *Cesty československé fotografie*. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN 80-204-0015-x.s. 302.

¹⁴ WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsazených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 13.

¹⁵ WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsazených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 13.

digitálních obrazů. Módní magazíny začaly využívat retuše s aktuální platností a používat je k estetickým úpravám celebrit a modelek, ale také ke zlepšení vzhledu produktů nebo k vytváření celých montáží. Tyto úpravy obrazů přinesly nové možnosti a změnily módní fotografie.

1.3.1 Fotografie v časopisech

Navzdory tomu, že první módní fotografie pocházejí z poloviny 19. století, použití módní fotografie jako reklamního nástroje se začalo uplatňovat až na počátku 20. století. Fotografie tak nahradily používané ilustrované časopisy.

První fotografie v magazínu Vogue (označovaném jako módní bible), založeném v roce 1892, jsou spojovány s jménem barona Adolpha de Meyera. Ten je autorem černobílých snových fotografií. Mezi lety 1913 až 1921 byl také prvním oficiálním fotografem magazínu Vogue. Historie módní fotografie zahrnuje také první fotografii na obálce časopisu Vogue pořízenou fotografem Edwardem Steichenem. Tato fotografie byla nejen prvním titulkem Vogue, ale také první barevnou fotografií na jeho úvodní stránce. Vogue je jedním z nejvýznamnějších módních časopisů na světě a má významný vliv na módní průmysl. Jeho první fotografická titulní strana tak byla významným okamžikem v historii módní fotografie.

Přestože byla první fotografie na obálce Vogue velkým úspěchem, redakce si s pravidelným zavedením fotografické titulní strany počkala ještě několik let. Teprve od roku 1959 se Vogue prezentuje plně fotografickým vizuálem, což znamená, že každá titulní strana je tvořena fotografií.

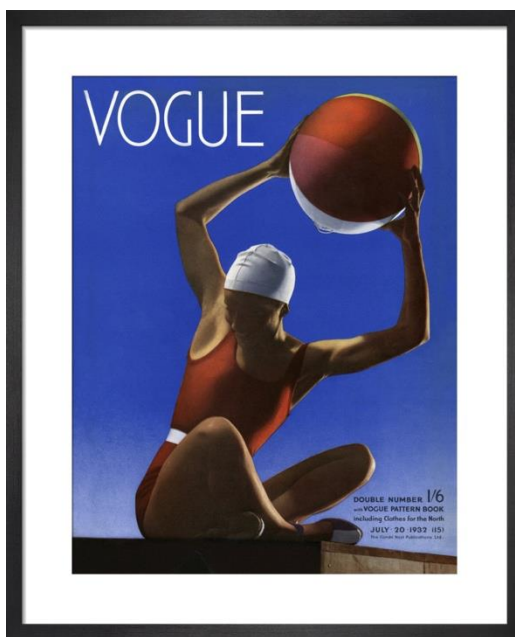
Módní fotografie má v České republice dlouhou historii a stala se významnou součástí umělecké scény. Kromě Vogue jsou zde populární i jiné módní časopisy, které přinášejí nejnovější trendy a inspiraci pro české čtenáře. Módní fotografie se také objevuje v reklamě a módních kampaních různých značek a návrhářů, což ukazuje, jak důležitá je módní fotografie v České republice.¹⁶ V České republice je k dispozici několik módních časopisů, které mohou zaujmout čtenáře s láskou k módní fotografii. Mezi nejzajímavější po časopisu Vogue patří například Harper's Bazaar, který se zaměřuje na

---

¹⁶ BORRELLI-PERSSON, Laird. *Vogue Facts About Covers, Editors, Models, Stars* [online]. Vogue, 2017. [cit. 1.4.2019]. Dostupné z: <https://www.vogue.com/article/vogue-covers-models-facts-history>

luxusní módu, beauty a umění. Pokud hledáte nejnovější trendy v oblasti módy a krásy, tak by pro vás mohl být vhodný časopis Elle. Marie Claire se pak zaměřuje na módu a beauty, ale také na kulturu, umění a společnost. LUI je módní časopis, který se snaží ukázat módu jako součást životního stylu a zaměřuje se na streetwear a urban fashion. Tyto módní časopisy obsahují módní fotografie a fotografické série od renomovaných fotografů, stejně jako články o nejnovějších trendech v oblasti módy a fotografie.

Obr. 3 Edward Steichen: obálka Vogue (1932)
Dostupné z: <https://www.moma.org/interactives/objectphoto/publications/788.html>

Obr. 4 Adolph de Meyer: Portréty žen Dostupné
z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Adolf_de_Meyer#/media/Soubor:Baron_de_Meyer,_Portrait_of_a_woman,_1920-1930.jpg

V průběhu 20. století měly fotografie stále populárnější nahrazováním kreslených obrázků v českých společenských časopisech. Tento trend se projevil například v časopisech Světozor a Český svět, který začal vycházet v roce 1904. Fotografie z té doby se nezaměřovaly na módní trendy a celebrity, ale spíše zachycovaly momenty z různých společenských událostí, jako jsou honičky a dostihy. Tyto snímky byly považovány za živé záběry, které ukazovaly svět mimo módní trendy a celebrit.¹⁷ Drtikolův osobitý styl fotografie byl výrazně ovlivněn jeho pobytem na fotografické škole v Mnichově, který byl v té době jedním z hlavních center evropské secese. Toto prostředí tak poskytlo Drtikolovi inspiraci a podněty pro jeho vlastní tvorbu. fotografoval pro časopis Elegantní svět v předválečném období.¹⁸ Je znám pro svůj osobitý styl fotografie, který se vyznačuje abstraktním pojetím a hrou světla a stínu. Ve svých portrétech často zdůrazňoval geometrické tvary a linie (secesní motivy), což dodávalo jeho pracím modernistický charakter. Drtikolova práce se tak řadí mezi významné příklady české a světové fotografie 20. století.¹⁹ Dívky zobrazované na Drtikolových fotografiích často vyzářovaly sentimentální náladu, kterou podtrhovaly svým výrazem a pózou hlavy. Drtikol dokázal pomocí svého uměleckého citění zachytit nejen fyzickou podobu modelky, ale také její nitro a náladu. Tento přístup dává jeho portrétům silný emotivní rozměr a zvláštní kouzlo.²⁰ V roce 1910 na adrese Vodičkova ulice č. 7. Od roku 1911 pak ateliér spoluvlastnil se svým kolegou Augustinem Škardou. Tento ateliér mu umožnil svobodně vyjádřit svou kreativitu a naplno rozvinout svůj umělecký potenciál. Díky Drtikolově nápaditosti a nekonvenčnosti se ateliér stal místem, kde se setkávali nejen umělci a intelektuálové, ale také celá řada významných osobností tehdejšího kulturního života. Drtikol tak dokázal vytvořit proslulé centrum fotografického umění a ovlivnit tak

---

¹⁷ UCHALOVÁ, Eva. Česká móda 1918-1939: elegance první republiky. Praha: Olympia, 1996. ISBN 80-7033-424-X. s.36

¹⁸ MRÁZKOVÁ, Daniela a REMEŠ, Vladimír. Cesty československé fotografie. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN 80-204-0015-x. s. 12.

¹⁹ BIRGUS, Vladimír a MLČOCH Jan. Česká fotografie 20. století. Praha: KANT, 2010. ISBN 978-80-7437-026-7, str. 10.

²⁰ MRÁZKOVÁ, Daniela a REMEŠ, Vladimír. Cesty československé fotografie. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN 80-204-0015-x. s. 12.

podobu české i světové fotografie²¹. Po vzniku samostatné Československé republiky se módní fotografie stala ještě více významnou a získala si značnou pozornost. Firma F. Drtikol a spol. se v této době specializovala na poskytování módních fotografií pro nově vznikající časopisy a módní salony, včetně salonu Hany Podolské. Drtikol kombinoval své portrétní ateliérové práce s potřebou věcné informovanosti o nových modelech šatů a vytvářel tak nejen umělecké, ale také praktické fotografie. Díky této strategii se F. Drtikol a spol. stali jedním z nejvýznamnějších módních fotografů v té době a jejich fotografie se těšily velké oblibě²²

Obr. 5 František Drtikol: *Dívčí akt* Dostupné z: <https://www.antikvariat-marketa-lazarova.cz/fotografie-bromografie-prodej/frantisek-drtikol-divci-akt>

Během 30. let minulého století se jeden významný český fotograf a módní fotograf začal stahovat z veřejného života a raději se soustředil na meditace a studium jógy. Postupně přestal pracovat s živými modely a namísto toho začal fotografovat vystřižované figurky, které sám komponoval. Ve svých zápiscích popisuje, jak si zidealizoval lidské tělo a vytvořil si svůj vlastní styl, který je pro něj naprosto uspokojujivý. Považuje se za autora každého detailu svých fotografií, od záměru až po konečnou podobu materiálu²³.

---

²¹ MRÁZKOVÁ, Daniela a REMEŠ, Vladimír. *Cesty československé fotografie*. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN 80-204-0015-x. s. 46

²² UHALOVÁ, Eva. *Česká móda 1918-1939: [elegance první republiky]*. Praha: Olympia, 1996. ISBN 80-7033-424-X

²³ MRÁZKOVÁ, Daniela a REMEŠ, Vladimír. *Cesty československé fotografie*. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN 80-204-0015-x. s. 47.

2 Módní fotografie

Jeden z nejvýznamnějších průkopníků módní fotografie, který změnil klasický dokumentární styl zachycování mód, byl baron Adolf de Meyer.

Obr. 6 Adolf de Meyer - módní fotograf [online] [cit. 1.4.2019]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Adolf_de_Meyer#/media/Soubor:Adolphe_de_meyer_by_hollyer.jpg

Jeho snímky vzbuzovaly silné emoce a byly velmi pečlivě sestaveny, tak jako by šlo o umělecký obraz. Již od konce 19. století byl piktorialismus a impresionismus velmi rozšířeným stylem v oblasti fotografie. De Meyerovy práce byly však vytvořeny v duchu puristického piktorialismu, který charakterizují rozmazané a rozostřené detaily, což dodává snímkům určitou jemnost. Jeho manželka, Olga, měla také velký vliv na jeho tvorbu a byla pro něj inspirací nejen díky svému vztahu k britské nobile, ale i díky svým uměleckým přátelům, jako jsou malíři Giovanni Boldini, Aubrey Beardsley, Edgar Degas a Emile Blanche. Mezi jeho dalšími důležitými spolupracovníky byli například Charles Martin, který fotografoval pro módní magazín "Mode set Manieres d'Aujourd'hui" v roce 1913, a také módní dům Cartier, který se stal pro de Meyera inspirací pro sérii fotografií

ve Vogue z roku 1919, zobrazujících vliv orientálních šperků na módu. Kromě toho byl pro něj také velkým vzorem malíř James McNiell Whistler.²⁴

Obr. 7 Adolf de Meyer módní fotograf - Luisa Casati, otištěno v Camera Work č. 40, 1912 [online] [cit. 1.4.2019]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Adolf_de_Meyer#/media/Soubor:DeMeyer-Casati.jpg

Steven Meisel patří mezi nejuznávanější módní fotografy současnosti. Je amerického původu a narodil se 5. června 1954 v New Yorku. Absolvoval design na Parsonově škole výtvarných umění a je známý pro své práce pro módní značky a časopisy jako jsou Vogue, Prada, Versace, Louis Vuitton, Calvin Klein a mnoho dalších. Jeho fotografie jsou často považovány za provokativní a kontroverzní, avšak dokážou zachytit momenty elegance, krásy i temnoty. Meisel se stal jedním z nevlivnějších módních fotografů díky svému vynikajícímu oku pro detail a schopnosti vytvořit mnoho ikonických fotografií.²⁵ Hodnocení kvality fotografií Stevena Meisela by bylo subjektivní a záviselo by na vkusu každého jednotlivce.²⁶ Jednou z nezapomenutelných a mojí oblíbenou fotografií Stevena Meisela je snímek s názvem "Grunge and Glory" z roku 1993, který byl publikován v časopisu Vogue. Na fotografii je zachyceno pět mladých

---

²⁴ HALL-DUNCAN, Nancy. *The History of Fashion Photography*, Alpin Book Company, New York 1979.

²⁵ MEISEL, Steven. Encyclopædia Britannica [online]. 2023. [cit. 3.4.2023]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Steven-Meisel>.

²⁶ MEISEL, Steven. Art Partner [online]. 2023. [cit. 3.4.2023]. Dostupné z: www.artpartner.com/artists/photographers/steven-meisel.

modelek, které jsou oděny v grunge stylu, což bylo v té době novým trendem. Dívky jsou umístěny v nedokonalém prostoru a působí velmi přirozeně a spontánně, což se výrazně liší od běžných módních fotografií, které se zaměřují na dokonalý vzhled a pozice modelů.

Obr. 8 Steven Meisel: Génius módní fotografie [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.topzine.cz/steven-meisel-genius-modni-fotografie>

Fotografie "Grunge and Glory" je považována za zlomovou v oblasti módní fotografie a patří k nejvýznamnějším projektům Stevena Meisela. Tento snímek ukazuje jeho schopnost zachytit módní trendy a ovlivnit módní průmysl směrem k novým směrům.²⁷

---

²⁷ MEISEL, Steven. Fashion Legend [online]. 2023 [cit. 5.4.2019]. Dostupné z: www.anothermag.com/fashion-beauty/11645/the-defining-images-that-made-steven-meisel-a-fashion-legend.

Obr. 9 Steven Meisel: *Grunge and Glory* [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://giselaandzoe.files.wordpress.com/2011/02/27zj68p.jpg>

Irving Penn (1917-2009) byl vynikající americký fotograf a jedna z nejvýznamnějších osobností 20. století. Jeho práce byla vždy precizní a jednoduchá, což se ukazovalo i při fotografování náročných objektů. Penn byl expertem v minimalistických kompozicích a světelných efektech, což se odráží v jeho ikonických portrétech, které jsou často velmi expresivní a působivé.

Pennova práce zahrnovala mnoho oblastí fotografie, ale nejvíce se proslavil díky své spolupráci s módními značkami a časopisy jako *Vogue*. Jeho inovativní a ikonické módní fotografie byly stále inspirací a předmětem obdivu pro mnoho dalších fotografů. Pennovy portréty jsou stále považovány za nejlepší v oboru a jsou součástí sbírek v nejvýznamnějších muzeích po celém světě.²⁸

Mezi jeho mnoho slavných fotografií patří ikonický portrét jazzového hudebníka Milese Davise s názvem "Miles Davis, New York, 1948". Tato fotografie, pořízená během Pennovy práce pro časopis *Vogue*, zobrazuje Davise v úplně bílém oblečení, jak stojí na jedné noze a má druhou nohu přes první přehozenou. Davis je zachycen jako silný a sebevědomý muž, což odpovídá jeho charismatu a hudebnímu stylu.

Penn se proslavil díky svému mistrovskému zvládnutí portrétní fotografie a fotografování celebrit. Jeho práce se staly součástí stálých sbírek mnoha muzeí po celém světě a jeho styl měl vliv na mnoho současných fotografů. Portrét Milese Davise je

---

²⁸ PENN, Irving. *Master of Photography*. The Art Story Foundation [online]. 2023. [cit. 3.4.2023]. Dostupné z: www.theartstory.org/artist/penn-irving/.

bezpochyby jedním z Pennových nejvýznamnějších portrétů a zůstává ikonickým obrazem jazzové hudby a silné osobnosti Milese Davise.²⁹ Další úspěšní fotografové v oblasti módní fotografie jsou například Richard Avedon a Herb Ritts pocházejí z USA, Helmut Newton z Německa a Annie Leibovitz z USA.

---

²⁹ PENN, Irving., MILES, Davis. How a fashion photographer captured the essence of jazz [online]. 2017. [cit. 18.11.2017]. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/music/features/miles-davis-irving-penn-jazz-photography-fashion-photographer-a8060861.html>.

3 Rozdělení módní fotografie

V minulosti se fotografické žánry dělily převážně na dvě kategorie - reklamní a módní fotografie. Reklamní fotografie měla za úkol propagovat produkty, služby nebo značky, a proto se často používala v reklamách a katalozích. Na druhou stranu módní fotografie měla za úkol prezentovat nejnovější módní trendy, oblečení a doplňky a využívala se hlavně v módních magazínech.

Dříve byly tyto žánry velmi populární v českých společenských magazínech, kde se reklamní fotografie často používala v reklamách. Tyto reklamy byly často sofistikované a esteticky působivé, aby zaujaly čtenáře a pomohly podpořit prodej produktů. Módní fotografie se pak využívala v módních magazínech, kde představovala aktuální módní trendy a zdůrazňovala jejich vizuální přitažlivost. Kromě toho se v magazínech často vyskytovaly i fotografie z jiných žánrů, jako jsou portréty, reportáže nebo fotografie z cestování, které měly za cíl informovat a bavit čtenáře.³⁰ V magazínech, které se věnují módnímu průmyslu a kosmetice, hrají fotografie důležitou roli. Existují různé žánry, jako beauty, fashion portrét a fashion stories, které se specializují na zobrazování líčení, účesů a módních trendů. Fashion portréty bývají často používány jako doplněk článků a rozhovorů, naopak fashion stories se zaměřují na prezentaci oblečení a aktuálních trendů. Fotografie v těchto magazínech plní funkci informovat, bavit a inspirovat čtenáře a výrazně ovlivňují módní a kosmetický průmysl.

Módní editoriély jsou významnou součástí módní fotografie a slouží k prezentaci nejen nových kolekcí, ale i k vytvoření estetického zážitku pro čtenáře. Tyto editoriély jsou často realizovány jako série fotografií a jsou doplněny nejen o modelky a fotografa, ale také o maskéry, kadeřníky, stylisty a osvětlovače. Při tvorbě módních editorielů se často hledají zajímavé lokace jak v interiéru, tak v exteriéru.³¹

---

³⁰ HANÁČKOVÁ, Kateřina. Reklamní a módní fotografie v českých společenských magazínech 30. let. (Bakalářská práce). Praha: Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd. 2012.

³¹ MIKEŠOVÁ, Kateřina. *Módní fotografie a její současná pozice v médiích a reklamě*. (Bakalářská práce). Praha: Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd. 2011.

Obr. 10 Edward Steichen Vogue 1927 [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.artsy.net/artwork/edward-steichen-vogue-september-19th>

Na předním místě stál americký návrhář Adrian. Fotografie Joan Crawford, amatérské hollywoodské hvězdy, v jeho hranatém kostýmu, se stala hitem po celém světě. Fotografie filmových celebrit nahradily v módních časopisech zastaralé snímky aristokratů. Edna Woolman Chase, hlavní redaktorka amerického Vogue, sehrála klíčovou roli při proměně módní fotografie tím, že začala spolupracovat s novými mladými talenty. Významným mezníkem bylo zavedení fotografického přístroje Leica s expoziční 1/1000 vteřiny.

Obr. 11 Leica I (1925) [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.fotoma.sk/magazin/recenzie/tradicia-nadovsetko-leica-x2/>

To umožnilo fotografování venku a prostředí muselo odpovídat modelům. Martin Munkácsi byl mužem posedlým pohybem. Tento maďarský fotograf se původně specializoval na sportovní fotoreportáže. Ženy na jeho snímcích běhaly, vznášely se a vypadaly svěže a přirozeně. Na druhé straně stojí surrealistické fotografie pořízené ve

studiu. V módní fotografii a v módě se od třicátých let uplatňovaly dadaismus a surrealismus, kdy se móda stala uměním.³² V oblasti módní fotografie se začalo experimentovat s barevnou fotografií. Mezi fotografy, kteří se touto technikou začali zabývat, patřil i Anton Bruehl. Spolupracoval úzce s Ferdinandem Bourgesem, tehdejším technickým ředitelem módního časopisu Vogue, a společně se zasloužili o prosazení barevné módní fotografie. Tito odborníci se svými technickými znalostmi neměli konkurenci, až do roku 1935, kdy na trh přišel nový typ barevného filmu s názvem Kodachro.³³ **Během třicátých let** došlo v oblasti módní fotografie k důležitému vývoji s příchodem realismu Munkácsiho, jehož vliv byl patrný i v následující dekádě. Jeho snímky zachycovaly pohyb a vitalitu a připomínaly momentky a dokumenty. Podobný styl měla i Tony Frissell, specializující se na sportovní fotografii, a Herman Landshoff. Carmen Snow, šéfredaktorka Vogue a později Harper's Bazaar, a umělecký ředitel Alexey Brodovitch stáli za těmito změnami. Erwin Blumenfeld experimentoval s barvou a světlem a nebral ohled na oděv, který byl pro něj pouze východiskem. Válka změnila módu a ta byla považována za luxusní formu, kterou bylo třeba omezit. Šetřilo se světlem, oděvním materiálem a ateliéry byly zrušeny. Po obsazení Paříže německými vojsky opustila řada umělců a návrhářů zemi. Michel de Brunhoff, ředitel Pařížského Vogue, na konci druhé světové války dal příkaz ke spálení archivů časopisu, aby se nedostaly do rukou Němců. V té době Lucien Lelong, ředitel sdružení francouzských návrhářů Chambre Syndicale de la Couture Parisienne, přesvědčil okupanty, že není možné přestěhovat francouzskou textilní výrobu do Berlína. Clive Bell, fotograf a teoretik umění, tvrdil, že barva je důležitou součástí výpovědní hodnoty formy a že v sobě nese silné emoční poselství. Jeho myšlenky ovlivnily práci Dahl-Wolfové a inspiroval ji i malíř Rudolph Schaefer.³⁴ Frances McLaughlin se stala v roce 1940 zaměstnankyní časopisu New York Vogue a stala se slavnou díky své schopnosti vytvářet fotografie, které dokázaly zachytit skutečnou realitu konzumní společnosti tehdejší Ameriky. Díky tomu dokázala výrazně ovlivnit módní fotografii. Další významnou osobností americké

---

³² RICHARD, Martin. *Fashion and surrealism*. Thames and Hudson, London 1988.

³³ HALL-DUNCAN, Nancy. *The History of Fashion Photography*, Alpin Book Company, New York 1979.

³⁴ HARRISON, Martin. *Appearances. Fashion Photography Since 1945*, Rizzoli International Publication, New York 1991.

fotografie tohoto období byl John Rawlings. V roce 1936 se stal členem společnosti Condé Nast a brzy nato byl vyslán do Londýna, kde vedl fotografické studio Vogue. V pozdních čtyřicátých letech publikoval své výrazné barevné fotografie plné blazeované elegance, které se staly velmi populárními. Vitalita americké fotografie v této době byla ovlivněna také příchodem umělců i couturiérů emigrantů, kteří vnesli do umění i módy nové prvky a pozvedli tak jejich úroveň. John Rawlings poprvé poslal své snímky do USA pomocí radiových vln, což byla inovativní metoda, kterou využívali jen málo kdo. Během padesátých let se na americké fotografické scéně objevil další významný umělec, a to John Rawlings. Rawlings se stal členem společnosti Condé Nast v roce 1936 a brzy byl poslán do Londýna, aby vedl fotografické studio Vogue. Jeho přínos spočívá především v tom, že patřil mezi první fotografy, kteří začali využívat radiové vlny k posílání svých snímků do USA. V pozdních čtyřicátých letech pak publikoval výrazné barevné fotografie, které se staly charakteristickým rysem americké fotografie této doby.

Vliv na americkou fotografii měli v této době také emigranti z řad umělců a couturiérů, kteří přišli do USA a nejen pozvedli úroveň umění, ale také módy.

Jedním z nejvýznamnějších uměleckých ředitelů v této době byl Alexey Brodovitch, který působil v magazínu Glamour. Jeho taktika spočívala v tom, že vizuálně šokoval publikum tím, že drasticky zasahoval do fotografií - ořezával je, doplňoval barvy, otáčel snímky a kladl důraz na velké bílé plochy. Jeho tvorba ovlivnila mnoho módních fotografů, kteří se u něj učili. Bruce Knight, asistent Tiny Fredericks, dokonce prohlásil na sklonku čtyřicátých let, že „snad každý, kdo ve světě módní fotografie něco znamenal, musel studovat u Brodovitche“.³⁵Jeho neobyčejná kreativita byla natolik silná, že jeho fotografie mohly vystačit bez doprovodného textu, dokázaly samy pro sebe hovořit. Jedním z nejvýznamnějších **fotografů módy již od 40. let** byl Irving Penn.

---

³⁵ HARRISON, Martin. *Appearances. Fashion Photography Since 1945*, Rizzoli International Publication, New York 1991.

Obr. 12 Příklad portrétu od Irving Penn [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z:
<https://erickimphotography.com/blog/2016/09/08/9-lessons-irving-penn-can-teach-you-about-photography/>

V oblasti módy nebylo jeho skutečné novátorské dílo patrné. Přesto se mu podařilo nově definovat haute couture. Během druhé světové války v letech 1942 až 1943 se rozhodl zkusit si malířství v Mexiku, ale nakonec usoudil, že v této disciplíně neuspěje. Po návratu do New Yorku se v roce 1943 stal asistentem Alexandra Libermana ve Vogue a navrhl první obálku časopisu Vogue. Jeho práce vynikají svým osobitým stylem, který se odlišoval od dobových tendencí v oblasti fotografie. Irving Penn byl známý také svými znalostmi dějin umění, přičemž měl rád především holandského malíře Vermeera nebo raného perspektivního umělce Paola Uccella. To se projevilo například na fotografii *Sofistikovaný šantung* z roku 1947.³⁶ Irving Penn se po dvaceti letech práce v oblasti módy vyjádřil, že jeho fotografie měly výraz odpovídající tak akorát Harper's Bazaar, ale podle Martina Harrisona, autora knihy *Appearance*, to není úplně pravda. Práce v módním průmyslu vyžadovala nápaditost a tvrdou práci pod velkým tlakem, což Penn dokázal splnit. Ačkoliv tvrdil, že fotografování módy je snadné, jeho umělecké snímky s tragickým podtextem, které vytvořil společně s Dianou Arbus, byly považovány za

---

³⁶ HARRISON, Martin. *Appearances. Fashion photography since 1945*, Rizzoli International Publication, New York 1991.

pokání za to, že se zapletli s tak povrchní záležitostí, jakou je móda, a chtěli to odčinit. Penn nebyl jediným fotografem, který se zapletl s reklamní fotografií. Erwin Blumenfeld, známý svými kolážemi zesměšňujícími Hitlera, se na počátku padesátých let také zapojil do reklamní fotografie pro obchodní dům Dayton v Minneapolis. Blumenfeld byl mistrem práce s detailem a barvou a originálně využíval dvoustrany, otáčel stránky o 90 stupňů a zajímavě řešil vztah mezi ideou a trikem. I přesto, že se Blumenfeld zapojil do reklamní fotografie, jeho ironický podtón vůči společnosti byl patrný i v jeho vlastní autobiografii. V knize *Appearance* od Martina Harrisona se uvádí, že Irving Penn v Peru začal fotografovat místní obyvatele a tyto etnické portréty publikoval ve *Vogue*. Tyto fotografie byly první svého druhu a Penn je vytvářel po dalších 24 let. V módní fotografii Penn uplatňoval své zkušenosti z fotografování domorodců a zaměřoval se na detaily šatů a strukturu. Na rozdíl od některých jiných fotografů v té době se Penn nezaměřoval na zachycení osobnosti modelky. Avedon byl dalším módním fotografem, který se snažil o inovace. Harrison ve své knize tvrdí, že Avedon není úplně upřímný, když tvrdí, že jeho fotografie odpovídají jen *Harper's Bazaar*. Fotografování módy totiž vyžaduje velkou nápaditost a práci pod velkým tlakem, kdy musí být fotograf schopen přinášet nové a nové vzruchy. Aby Avedon a Diana Arbus odčinili svou zapletenost s módní fotografií, začali vytvářet umělecké snímky s tragickým podtextem, které se vymykaly z oblasti módy. Erwin Blumenfeld se proslavil ve čtyřicátých letech svými fotografickými montážemi, které ironicky zesměšňovaly Hitlera a vypovídaly o jeho postoji vůči společnosti. V padesátých letech se Blumenfeld zapojil do reklamní fotografie pro obchodní dům Dayton v Minneapolis a svou originální práci s detailem a barvou využíval dvoustrany a zajímavě řešil vztah mezi ideou a trikem. Jeho práce s detaily a barvami byla velmi inovativní a inspirovala mnoho dalších fotografů v oboru.³⁷

Na módní fotografii se projevil masivní odliv talentů z Evropy, která byla válkou zasažena, do Spojených států. Amerika měla po válce určitou výhodu před Evropou a právě zde se formovala avantgarda zastoupená osobnostmi jako Avedon nebo Penn. Válečné konflikty změnilы pohled na život, společnost a hodnoty. Důsledkem toho došlo ke zpomalení rozvoje filmového průmyslu v Británii a Americe, přičemž italská a francouzská kultura začala postupně ovlivňovat další směřování módní fotografie.

---

³⁷ FRIZOT, Michel. *The New History of Photography*, Conemann, Paris 1998. ISBN 3829013280.

Samotná padesátá léta nebyla tak šedivá, jak si mnozí lidé myslí. I přesto, že toto desetiletí předcházelo velkým změnám a revoluci šedesátých let, dnes se na něj s nostalgií vzpomíná jako na dobu, kdy byly respektovány hodnoty řemesla a tradice. Fotografie z té doby vyzařují punc noblesy a vkusu, který se dnes mnohdy těžko hledá. V padesátých letech se Británie dívala s závistí na Ameriku, ale v polovině šedesátých let se situace obrátila a Spojené státy začaly obdivovat britskou kulturu natolik, že se zdálo, jako by se obě země na chvíli spojily. K tomu přispěly levné lety přes Atlantik, rocková hudba a filmy. Londýnská radikální mládež otřásla celým světem.

Beatles se stali populární díky svému vtipu a Rolling Stones svým drzým stylem. Účesy Vidal Sassoon, minisukně Mary Quant a malíř David Hockney byly britskými vývozními artikly, které ovlivnily celý svět. Britské divadlo a herci, jako Elizabeth Taylorová, Jacqueline Bissetová a neodolatelný Richard Burton, byli slavnější než samotná královna. John Lennon dokonce prohlásil, že Beatles jsou slavnější než Bůh. Cílem bylo šokovat a vznikla nová aristokracie z modelů a fotografů, kteří se stali velmi prestižními díky filmu *Zvětšenina* režiséra Antonioniho.

Tento nápor nové kultury způsobil také zcela novou módu. Ideálem krásy již nebyla aristokratická a vyvrále vyhlížející žena, ale spíše plochá dívenka s krátkými vlasy a podkolenkami, známá jako „Lolítka“. Tuto ideu ztělesňovala modelka Twiggy. Mladá generace narozená v období po druhé světové válce převzala řízení v oblasti médií a reklamy. V průběhu šedesátých let se odehrály alespoň dvě revoluce, které ovlivnily módu - emancipační a extravagantní. S příchodem antikoncepční pilulky ženy získaly větší svobodu a odpovědnost nebyla vázána pouze na oblasti intimních vztahů, ale také na výběr šatů.³⁸ Kosmické lety se projevíly v módních kolekcích, které používaly nevěšední materiály, jako například hliník. Inspirací pro textilní tisky sloužila umělecká směs pop art a op art, zatímco módní fotografie šedesátých let se vyznačovaly rebelantským duchem a odchylkou od konvenčních standardů. Modelky nebyly jen exotické, ale také velmi výrazné a neotřelé. Slavná Veruschka Gottliebe von Lehndorff, která měřila neuvěřitelných 185 cm, byla zachycena italským fotografem Frankem Rubartellim v sérii fotografií, kde se její tvář a tělo nacházely v neobvyklých a pozměněných podobách. Díky použití make-upu se proměnila v zvířecí kamufláž, což

---

³⁸ MÁCHALOVÁ, Jana. *Budiž móda*. Nakladatelství Brána, Praha 2012. ISBN 978-80-7243-608-8

zdůraznilo zvířecí prvky, sexualitu a sny o proměně, což byl významný koncept v módní fotografii té doby.³⁹

Obr. 15 Veruschka photographed by Franco Rubartelli, 1968 [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://ladybegood.tumblr.com/post/655267362942189568/veruschka-photographed-by-franco-rubartelli-1968>

3.1 Analogová Fotografie

Fotografie ve formě analogového záznamu se od digitální fotografie liší v tom, že obraz není zaznamenáván na digitální snímač, ale na světlocitlivý materiál, jako jsou filmové svitky nebo kinofilmy. Po pořízení snímku je potřeba tento filmový materiál chemicky zpracovat, což zahrnuje vyvolání a následné zvětšení na filmový papír.

V dnešní době, kdy digitální zařízení dominují, je analogové fotografování spíše minulostí. Přesto existuje stále skupina fotografů, kteří nacházejí radost a naplnění ve práci s tradičními analogovými technikami. Proto se stále objevují nové projekty, které se snaží oživit klasickou fotografii a udržet její důležitost.⁴⁰ Mezi úspěšné fotografy s analogovou fotografií se řadí Robert Vano. Módní a reklamní fotograf, se narodil v Nových Zámcích na Slovensku maďarským rodičům. Po absolvování maturity v roce 1967 nevstoupil do vojenské služby a emigroval přes Jugoslávii a Itálii do Spojených států, kde začal pracovat jako kadeřník a vizážista. Pracoval jako asistent u renomovaných

---

³⁹ MÁCHALOVÁ, Jana. *Móda 20. století*. Lidové noviny, Praha 2003. ISBN 978-80-7243-608-8

⁴⁰ Analogová fotografie [online]. [cit. 10.6.2023]. Dostupné z: <https://digiarena.zive.cz/analogova-fotografie>

módních fotografů, jako je například Horst P. Horst, Marco Glaviano nebo Leo Castelli. Od roku 1984 působí jako samostatný fotograf. Pracoval v New Yorku, Paříži, Miláně a v Praze, kde fotografoval pro módní časopisy, včetně Cosmopolitan, Harper's Bazaar a Vogue.

Od roku 1995 žije v Praze, kde v letech 1996-2003 působil jako umělecký ředitel českého vydání časopisu Elle. Poté až do roku 2009 zastával pozici kreativního ředitele v agentuře Czechoslovak models. Od té doby pracuje jako nezávislý fotograf.

Robert Vano se specializuje především na módní a reklamní fotografii. Fotografuje černobílé portréty a akty s využitím klasického filmu a také experimentuje s technikou platinotypie, která je méně často používaná. Spolupracuje s předními světovými značkami a vede workshopy nazvané "Daylight nude". Při práci preferuje denní světlo.

V roce 2009 ho magazín Colour Planet označil za "mezinárodně proslulého fotografa" a zařadil ho na 11. místo v žebříčku patnácti nejvlivnějších českých gayů. V roce 2010 získal Evropskou cenu Trebbia za svou tvůrčí činnost. Mezi jeho hlavní umělecké vzory patří například americký fotograf Bruce Weber.⁴¹

Obr. 16 Fotograf Robert Vano 1991 z cyklu: chlapci a růže Dostupné z: https://www.webumenia.sk/cs/dielo/SVK:GNZ.UP_30

---

⁴¹ Robert Vano. [online]. 2017. [cit. 18.11.2017]. Dostupné z: <https://www.czechartphoto.com/robert-vano/>

3.2 Česká scéna

Mezi českou fotografickou scénou určitě řadíme Olřicha Škáchu, kterého lze považovat za významnou postavu české fotografické scény. Jeho narození se datuje do roku 1941 v Praze. Absolvoval studium fotografie na Státní grafické škole v Praze a následně se stal fotoreportérem časopisu Svět sovětů. Dále pracoval pro různá nakladatelství, včetně filmových studií Barrandov, Svobodné slovo, Mladý svět a Květy.

Po obsazení Československa vojsky Varšavské smlouvy strávil krátký čas v exilu v Německu a Francii, avšak rychle se vrátil zpět do vlasti. Kvůli omezením mu bylo znemožněno pokračovat ve fotografování, a proto se připojil k disentu. Od počátku 70. let se zaměřil na dokumentování Václava Havla a dalších významných osobností disentu.

Spolu s fotografem Bohdanem Holomíčkem byli Škácha a Holomíček jediní, kdo důkladně zachycovali události v disentu během 70. a 80. let. Od roku 1990 působil Škácha jako samostatný fotograf pro Kancelář prezidenta republiky za Václava Havla. Pokračoval ve fotografování bývalého prezidenta i po jeho opuštění úřadu a od poloviny 90. let dokumentoval také další významné osobnosti českého politického a kulturního života. Jeho fotografie byly vystavovány po celém světě, včetně míst jako Vídeň, Paříž, New York, Washington a Tel Aviv.

Mezi jeho nejslavnější snímky patří fotografie z roku 1975, na které je zachycen Havel, jak píše dopis Gustávu Husákovi. Kromě toho stojí za zmínku například jeho fotografie protestního pochodu s vlajkou potřísněnou krví před budovou rozhlasu na Vinohradské třídě nebo snímek architekta Jana Kaplického s Pavlem Bobkem.

Obr. 17 Fotograf Oldřich Škácha [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/node/5921301>

Mezi žijící umělci na české fotografické scéně lze zařadit Jana Saudka, světoznámý český fotograf, který se narodil 1935 v Praze. V tento den přišla na svět dvojčata Jan a Karel, jejichž rodiče byli bankovní úředník Gustav a jeho manželka žijící také v Praze.⁴²

Roku 1939 začala druhá světová válka v Evropě, a jako malé děti byli bratři svědky německé okupace hlavního města. Na konci války se Jan a jeho bratr Karel, kvůli jejich polovičnímu židovskému původu, ocitli v koncentračním táboře ve Slezsku určeném pro tzv. míšence. Gustav, jejich otec žijící v smíšeném manželství, strávil tři měsíce v terezínském ghettu.

Saudek studoval grafickou školu v Praze a od roku 1950 pracoval jako produkční fotograf v tiskárnách. Později začal kreslit a fotografovat, když dostal svůj první fotoaparát Kodak. Mezi lety 1954 až 1956 sloužil povinnou vojenskou službu. V roce 1958 se oženil s Marií a společně měli dvě děti, Samuela a Davida. Na konci 60. let odcestoval do Ameriky, kde se seznámil s Hughem Edwardem, vedoucím oddělení fotografie na Institutu umění v Chicagu. Jeho první samostatná výstava se konala na University of Indiana v Bloomingtonu. Roku 1970 se rozvedl se svou manželkou Marií.

Téhož roku získal francouzský umělecký Řád umění a literatury. Francouzský režisér Jerome de Missolz natočil film o Janu Saudekovi nazvaný "Jan Saudek – český fotograf". Nejčastějším motivem jeho fotografií je žena, ženské tělo a vztahy mezi mužem a ženou. Na začátku své tvorby se věnoval také tématům dětství a vztahům mezi dospělými a dětmi. Od roku 1977 začal kolorovat své fotografie. Je dobře znám po celém světě a získal mnoho ocenění, včetně rytířského titulu Řádu čestné legie.

V jeho životě zaujímá důležité místo jeho dlouholetá přítelkyně a zároveň manažerka Sára Saudková.⁴³

---

⁴² ČTK. Zemřel dvorní fotograf Václava Havla Oldřich Škacha. [online]. 2014 [cit. 10.6.2023]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-zemrel-dvorni-fotograf-vaclava-havla-oldrich-skacha-223711>

⁴³ NEUBAUER, Jiří. Jan Saudek. [online]. [cit. 10.6.2023]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/35511-jan-saudek/biografie/>

Obr. 18 Na fotografii Jan Saudek [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-fotograf-jan-saudek-je-jenom-jeden-164776>

Mezi významné české fotografky se řadí Libuše Jarcovjáková, která se specializuje na fotografování zátiší. V jednom článku se vyjadřuje k otázkám, zda je nutná speciální technika pro fotografování zátiší, nebo zda lze použít téměř jakýkoli fotoaparát.

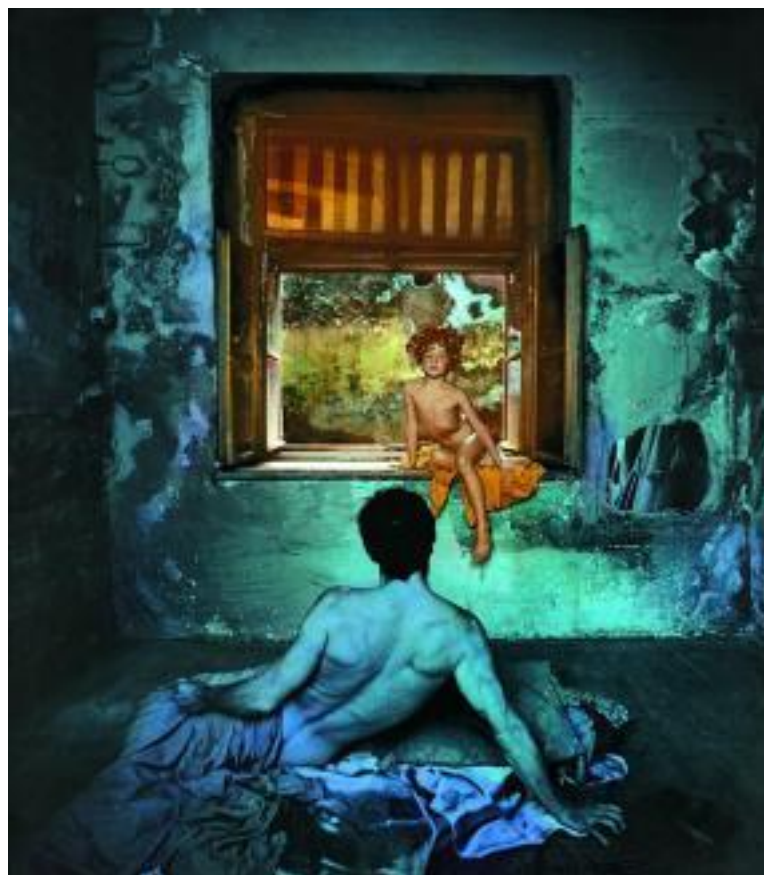
Libuše Jarcovjáková tvrdí, že fotografování zátiší je možné s jakýmkoli zařízením - od dírkových kamer po velkoformátové přístroje a mobilní telefony. To platí dnes pro většinu oblastí fotografie. Technika nás může omezovat, zejména pokud používáme automatický režim na kompaktních fotoaparátech, kdy nemáme příliš možnost ovlivnit výsledný obraz. Vždy záleží na tom, jaký výsledek chceme dosáhnout. Je důležité mít jasnou představu o výsledné fotografii - co chceme vyjádřit, jaké pocity a sdělení chceme předat.

Důležité oblasti, na které bychom se měli soustředit, jsou schopnost selekce a editace výsledků. Je dobré vědět, co je náš fotoaparát schopen a jak ho co nejlépe využít. Je ale důležité nedostat se do extrému a neztrácet se v nekonečných debatách o technických aspektech, protože dobré fotografie nevznikají pouze porovnáváním testů.

Další otázka byla ohledně osvětlení, jestli je lepší použít umělé nebo přirozené světlo? A jaké jsou výhody jednotlivých druhů osvětlení?

Osobně preferuji práci s denním světlem, protože nabízí úžasné možnosti. Je však důležité naučit se vnímat a porozumět tomu, co vytváří obraz. Existující světlo, které se zdá být nejběžnějším prvkem, může být naším velkým pomocníkem, pokud mu začneme rozumět. S umělým světlem je to již trochu složitější. Dosáhnout mistrovství ve světelné práci je výzvou a vyžaduje studium. Nejde pouze o ovládnutí bleskového systému

v ateliéru, ovládnutí odlesků a různých materiálů, což je nezbytné pro produktovou a reklamní fotografii.⁴⁴

Obr. 19 Fotografie od Jana Saudka „kýč“ [online] [cit. 20.5.2023] Dostupné z: <https://www.saudekgallery.com/galerie/jan-saudek-fotografie-24x30-cm/kyc1.html>

---

⁴⁴ BOUŠKA, Luděk. Libuše Jarcovjáčková a její pohled na zátiší [online]. 2014 [cit. 10.6.2023]. Dostupné z: <https://www.megapixel.cz/libuse-jarcovjakova-a-jeji-pohled-na-zatisi>.

*Obr. 20 Fotografie od Libuše Jarcovjácové [online] [cit. 20.5.2023]
Dostupné z: <https://www.megapixel.cz/libuse-jarcovjakova-a-jeji-pohled-na-zatisi>*

Fotografka Dita Pepe, původem Dita Hornsteinerová, se narodila 5. září 1973 v Ostravě. Je česká fotografka a patří do generace mladých českých fotografek na počátku 21. století. Po ukončení studia na gymnáziu v roce 1992 odešla na pět let do Německa, kde pracovala jako au-pair. V letech 1994-1995 absolvovala fotografický kurz na univerzitě Carla von Ossietzkiho v Oldenburgu. Během té doby se provdala za italského studenta psychologie. V Německu začala fotografovat a navštěvovala fotografické kurzy. Po návratu do Česka v roce 1998 absolvovala bakalářské studium fotografie na Slezské univerzitě v Opavě. Od roku 2000 začala učit fotografii na Střední umělecké škole v Ostravě. V roce 2003 dokončila magisterské studium fotografie na Slezské univerzitě. Aktuálně působí jako učitelka fotografie na ITF (Institut tvůrčí fotografie), kde společně se svým partnerem, který je také fotografem, vyučuje.

Dita Pepe se dříve věnovala reportážní fotografii a občas se věnuje také módní fotografii (k roku 2010). Je autorkou cyklu inscenovaných portrétních fotografií nazvaného "Autoportréty", ve kterém se vyfotografovala s ženami různého věku, charakteru i společenského postavení. Ve své tvorbě také spolupracuje se svým partnerem Petrem Hruběšem.

Dita Pepe získala několik ocenění:

V roce 2021 byla nominována na cenu Nejkrásnější české knihy roku v kategorii Krásná literatura za knihu "Hlasy žen: Austrálie". 2020 obsadila třetí místo v kategorii Ceny za vynikající polygrafické zpracování při soutěži Nejkrásnější české knihy roku za knihu "Děvčata první republiky". 2016 získala ocenění Magnesia Litera v kategorii Litera za nakladatelský čin za knihu "Intimita". V roce 2015 obsadila druhé místo v kategorii Bibliofilie a autorské práce⁴⁵

Obr. 20 Fotografie od Dita Pepe [online] [cit. 20.5.2023] Dostupné z: <https://www.artist.cz/dila/mej-rada-sama-sebe-115215/>

---

⁴⁵ Dita Pepe [online]. [cit. 10.6.2023]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/dita-pepe-52488>

4 Reklamní fotografie jako umění

V období mezi dvěma světovými válkami se začaly fotografie častěji používat pro obchodní účely, nikoliv pouze pro propagaci módy. V počátcích dvacátých let bylo méně než 15 % ilustrovaných reklam založeno na fotografiích, avšak během následujících 10 let se tento podíl zvýšil na 80 %. Důvodem tak výrazného vzestupu využití fotografie v obchodním prostředí nebyla pouze její obecná oblíbenost, ale především věrohodnost. Fotografie, přenesená do reklamního tisku mechanickou cestou, byla nejefektivnějším nástrojem, protože dokázala vyjádřit přesně to, co kresba nebo malba pouze přibližně napodobují.⁴⁶ Fotografická reklama se stala předmětem zájmu výtvarníků a umělců, protože požadovala vyšší estetické standardy. Toto spojení však přineslo mnoho otázek. První z nich je, zda může být reklama s komerčním cílem označována za umělecké dílo a zda může používat umělecké prvky k manipulaci s konzumenty. Druhá otázka se týká toho, zda se umělci nepodřizují reklamě a nezpůsobují tím, že vytvářejí díla s nízkou kvalitou pro širokou masu.⁴⁷ Livreio Toscani, který je jedním z nejvýznamnějších teoretiků reklamy a autorem knihy "Reklama je navoněná zdechlina", je tvůrcem mnoha "skandálních" kampaní pro United Colors of Benetton. Tvrdí, že reklama má potenciál být uměním, ale stále je o sto let pozadu. Podle něj prošlo malířství v 20. století krizí a stalo se provokativním, tragickým a převratným.⁴⁸ Toscani je velmi pevný ve svých názorech. Nenadává na reklamu samotnou, ale vidí v ní příležitost, jak představit své myšlenky a umění obrovskému množství lidí. Nesnáší však moderní způsob reklamy. Odmítá primitivní a opakující se reklamu, která propaguje "hypnotický model štěstí".⁴⁹ Tento text říká, že reklama musí být inteligentní a umělci mají povinnost přispět k obnově kultury tím, že do ní vnášejí kritický pohled, útočný styl a nové koncepty, které jsou někdy nazývány "skandály" hlupáky. Podle autora musí reklama rychle přehodnotit svůj vliv, filozofii a morálku, jinak hrozí, že zanikne vlastním "bláboláním". Fotografka Annie Leibovitz má trochu jiný názor na dané téma. Ve svém dokumentárním filmu s názvem

---

⁴⁶ ROSSMANN, Zdeněk. *Písmo a fotografie v reklamě*. Olomouc: Index, 1938.

⁴⁷ KUBÁK, Radek. *Umělecké dílo v reklamě*. 2016. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita. Filozofická fakulta.

⁴⁸ TOSCANI, Oliviero. *Reklama je navoněná zdechlina*. Praha: Slovart, 1996. ISBN 80-85871-82-3. s. 130.

⁴⁹ TOSCANI, Oliviero. *Reklama je navoněná zdechlina*. Praha: Slovart, 1996. ISBN 80-85871-82-3. s. 21.

"Život skrz objektiv" na začátku říká, že když lidé ptají na její komerční práci nebo práci pro časopisy, cítí se jako by se stavěly zdi mezi ní a její práci. Chtěla by tyto bariéry zbourat a říct: "Jsem fotograf a tohle je moje práce. Někdy vypadá takto a jindy jinak."⁵⁰

Annie Leibovitz patří jednoznačně mezi nejvýznamnější osobnosti současné americké fotografie.

Obr. 21 Annie Leibovitz před slavným snímkem More Demi Moore pro časopis Vanity Fair, (2008) [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/Annie_Leibovitzová#/media/Soubor:Annie_Leibovitz-SF-2-Cropped.jpg

Od svého mládí se věnovala fotografování svých blízkých a postupně se propracovala k fotografování pro prestižní časopisy, jako jsou Rolling Stone a Vanity Fair, a nakonec pro každého, kdo si ji vyžádal. Podle ní je fotografie umění a každý, kdo se jí věnuje, je umělcem, bez ohledu na to, zda pracuje na zakázku, pro galerii nebo jen pro sebe.⁵¹ Můj pohled na komerční fotografii je takový, že se může stát uměleckou v okamžiku, kdy autor do své tvorby vkládá svou ideu a vize, čímž se fotografie vymaní z čistě konzumní sféry.

4.1 Fotografie jako technický pokrok

Rok 1871 se považuje za revoluční díky objevu použití suchých fotografických desek s bromidem stříbrným, který byl publikován. Dalším milníkem byl rok 1880, kdy byla zavedena tovární výroba těchto negativních desek. Tyto desky se na konci

⁵⁰ LEIBOVITZ, Barbara. Život objektivem [film]. USA, 2006.

⁵¹ LEIBOVITZ, Barbara. Život objektivem [film]. USA, 2006.

osmdesátých let staly široce dostupné a umožnily fotografům pořizovat momentální záběry přímo z ruky, čímž se fotografie osvobodila od závislosti na práci v ateliéru. Pokrok v konstrukci fotopřístrojů přispěl k tomuto vývoji.⁵² Namísto celoidinových a kaseidonových papírů byly později používány platinové a bromidostříbrné papíry a namísto teplých tónů byly častěji používány studené tóny. Pražské výstavy konané v devadesátých letech, jako například Zemská jubilejní výstava v roce 1891 a Národopisná výstava československá v roce 1895, měly vliv na vývoj fotografie na českém území. Z portrétních fotografií a živnostníků se postupně vydělili fotografové specializující se na zpravodajskou fotografii, označovaní jako momentní.⁵³ V prvním desetiletí 20. století se vedle skleněných desek prosazovaly filmy vyrobené z nitrocelulózy. Ačkoli se stále více lidí zajímalo o zvětšování, stále bylo nejběžnější kopírování, což znamenalo, že výsledná fotografie měla stejný rozměr jako negativ.⁵⁴ V období let 1960-1999 se v amatérské fotografii stále více prosazovaly kinofilmové přístroje. Zvláště od roku 1990, kdy byla barevná fotografie většině lidí dostupná, se tento trend ještě zvýšil.⁵⁵

4.2 Autoportrét

Období, o kterém se bude hovořit, spadá do uměleckého období zvaného baroko. Od samého počátku měla fotografie velký význam pro zobrazování sebe sama a autoportrét se stal důležitým žánrem v této oblasti. Mezi prvními autoportréty byla fotka Roberta Cornelia z roku 1839, který dokázal vytvořit ostrý obraz přes těžké podmínky.

---

⁵² WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsažených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 11.

⁵³ WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsažených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 11.

⁵⁴ WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsažených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 11.

⁵⁵ WITTLICH, Filip. *Interpretace fotografie z hlediska obsažených obrazových informací*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-7480-076-4. s. 13.

Exponování desítek vteřin za plného slunečního světla a dalších lamp bylo velmi náročné. O rok později pak Hippolyte Bayard vytvořil první zmanipulovaný autoportrét, který nazval "Sbohem, krutý světe!".

Obr. 22 Hippolyte Bayard: *Sbohem, krutý světe!*, (1840) [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hippolyte_Bayard#/media/Soubor:Hippolyte_Bayard_-_Drownedman_1840.jpg

Bayard, jeden z průkopníků fotografie, vytvořil velmi osobitý autoportrét, kterým chtěl vyjádřit své hluboké emoce a frustraci vůči vládě, která mu nedokázala pomoci. Bayardův portrét ukazuje, jak může být fotografie použita k vyjádření silných emocí a pocitů. Bayard strávil tři roky svého života prací na vynálezu, ale nakonec byl zcela opomenut a jeho přínos k fotografickému umění nebyl dostatečně oceněn. Tato neúspěšná situace, spolu s jeho nespokojeností vůči vládě, vedla Bayarda k nešťastnému konci.

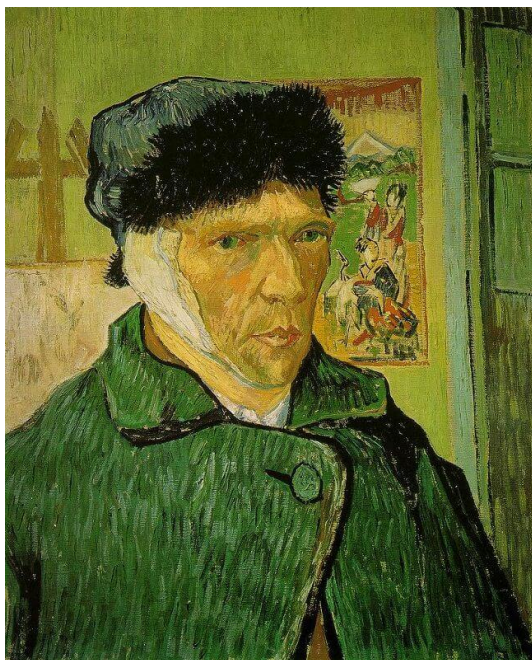
Bayardova práce nebyla řádně oceněna, jeho autoportrét se stal fascinujícím způsobem vyjádření identity a emocí v rámci fotografického umění. V té době byla fotografie poměrně novým uměleckým médiem a Bayardův portrét ukazuje, jak může být fotografie použita k vyjádření silných emocí a pocitů.

I když se Bayard nakonec rozhodl ukončit svůj život, jeho dílo a jeho autoportrét budou stále sloužit jako významný příklad toho, jak umělci mohou použít fotografii k vyjádření svých vlastních pocitů a emocí. O několik let později vytvořil malíř Gustave Courbet autoportrét s názvem "Zraněný muž" (1844-1854)⁵⁶ V devatenáctém století se začalo prosazovat nové postavení umělců s postavením geniů a hrdinů. Dnes je běžné vidět obrazy, které jsou prodávány za miliony dolarů, a umělci mají v naší společnosti elitní postavení. To však byla poměrně neobvyklá myšlenka pro moderní svět té doby.

---

⁵⁶ Gustave Courbet [online]. [cit. 10.6.2023]. Dostupné z: https://no-regime.com/ru-cs/wiki/Gustave_Courbet.

Tento trend se projevil i v uměleckých dílech, kde autoportrét mohl být vnímán jako vyobrazení hrdiny. Autoportrét je způsob, jakým se umělec může vyjádřit a ukázat svou kreativitu. Umělci jako Vincent van Gogh, Frida Kahlo nebo Rembrandt vytvořili mnoho autoportrétů, které jsou považovány za mistrovská díla.⁵⁷

Obr. 23 Autoportrét s obvazaným uchem, 1889 od Vincenta Van Gogha [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.vincentvangogh.org/self-portrait-with-bandaged-ear.jsp>

---

⁵⁷ Slavní malíři a jak poznat jejich díla [online]. 2021 [cit. 10.6.2023]. Dostupné z: <https://www.kurzyporadost.cz/blog/jak-poznat-slavna-dila>.

Obr. 24 autoportret - zoufalost - Gustave Courbet [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.myartprints.cz/a/courbet-gustave/gustave-courbet-autoportret.html>

4.3 Koláž a asambláž

Během 60. let 20. století v Americe se asambláž ve fotografii stala populární technikou, kterou někteří fotografové využívali kriticky vyjádřit společenské a politické problémy své doby. Mezi umělci, kteří se touto technikou zabývali, patřili například Jerry Uelsmann a Duane Michals. Tyto fotografické asambláže byly často surrealistické a měly za cíl kritizovat tehdejší společenské normy. Zdroje, které se k tématu vyjádřily, zahrnují knihy jako "Art in America: 1945-1970" od Roberta Colese a "The Thames & Hudson Dictionary of Photography" Sama Huntera.⁵⁸

4.4 Česká a slovenská modní fotografie

V českém prostředí se autorský rukopis často není dostatečně oceňován a pro účely komerčního využití jsou často preferováni méně známí autoři. Pokud si zadavatel vybírá umělce na základě vizuálního stylu, často mu neumožní úplnou svobodu v jeho autorském

---

⁵⁸ HUNTER, Sam. The Thames & Hudson Dictionary of Photography. London: Thames & Hudson, 2015. ISBN 978-0-500-54499-0.

přístupu. Další nevýhodou fungujícího a propracovaného stylu může být jeho neoprávněné kopírování třetími stranami.

Štěpánka Stein v přednášce nazvané "Přesahy ve volné a komerční tvorbě" upozorňuje na rozdílné přístupy v České republice a v západní Evropě a Severní Americe ohledně prolínání různých uměleckých žánrů. Stein tvrdí, že nejzajímavější výsledky lze dosáhnout, když umělec prolíná svůj vlastní styl, nápady a kreativitu do komerční tvorby, místo aby se držel předsudků a omezení.

Obr. 25 Fotografie od Štěpánka Stein [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <http://www.itf.cz/index.php?clanek=14>

Stein přináší konkrétní příklady jako jsou plakáty pro Národní divadlo, vizuál pro filmový festival Karlovy Vary a festival Design blok, které dokazují, že takové prolínání uměleckých žánrů může být velmi úspěšné a zajímavé. Štěpánka Stein přiznává, že může být obtížné pracovat na reklamních kampaních pro agentury a velké reklamy. Klienti již mají připravené storyboardy, což jsou nakreslené návrhy, jak by měla reklama vypadat, takže není mnoho prostoru pro kreativitu. Umělec tedy musí buď odmítnout takovou práci, nebo se s tím smířit a získat vysokou finanční odměnu, kterou může využít na aktivity svých dětí. Štěpánka uzavírá téma slovy, že v České republice se stále věří, že umělci nepotřebují peníze.⁵⁹ Martin Stranka je další český fotograf, kterého chci zmínit.

---

⁵⁹ STEIN, Štěpánka. Večery současné české fotografie (film). [Online] 2017. [Citace: 2. 3 2019.] Dostupné z: www.youtube.com/watch?v=Wf4BCaVljCY.

Jedná se o umělce, který se narodil v roce 1984 v Českých Budějovicích. Na začátku své cesty studoval informatiku na Vysoké škole ekonomické v Praze, ale později se rozhodl věnovat se umělecké fotografii. Jeho práce přináší silný emocionální náboj, surrealismus a temnotu.

Obr. 26 Fotografie od Martina Stranky „I found the silence (2009-2022)“ [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.martinstranka.com/ifoundthesilence>

Obr. 27 Fotografie od Martina Stranky „I found the silence (2009-2022)“ [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.martinstranka.com/ifoundthesilence>

Obr. 28 Fotografie od Martina Stranky „I found the silence (2009-2022)“ [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.martinstranka.com/ifoundthesilence>

Stranka má za sebou mnoho výstav, kde představuje své autentické dílo nejen v České republice, ale také v zahraničí, například v USA, Německu, Španělsku a dalších zemích. Jeho fotografie s asambláží zaujaly internetové komunity a získaly mnoho ocenění a nominací, včetně titulu International Photographer of the Year.

Jeho tvorba se soustředí na lidské emoce a snaží zachytit surrealistické scény, které jsou plné symboliky. Fotografova umělecká díla mají v sobě často melancholické a temné prvky, což dává jeho fotografiím zvláštní atmosféru a vlastní podobu.⁶⁰

4.5 Postprodukce

Dříve se u prvních upravovaných fotografií snažili odstranit technické nedokonalosti fotografického materiálu, jako jsou rýhy nebo skvrny. Dnes však termín retuše zahrnuje veškeré zlepšení fotografie, od kosmetických úprav, odstranění rušivých objektů, úprav objemu až po změnu barevnosti.

Když se mluví o úpravě fotografií, neobejde se bez programu Adobe Photoshop. Tento software má k dispozici celou řadu funkcí a nástrojů, které umožňují dokonalé vylepšení jakéhokoli obrazu. Z tohoto programu vzniklo označení „vyfotošopovat“, které se v poslední době hojně používá. Narozdíl od vyretušování, toto slovo značí velmi

---

⁶⁰ JIRÁSKOVÁ, Anna. Fotograf Martin Stranka - český umělec světového formátu [Online] 2021. [Citace: 10. 6. 2023.] Dostupné z: <https://www.fotoskoda.cz/2336-fotograf-martin-stranka-cesky-umelec-svetoveho-formatu/>

výrazné zásahy do obrazu. V některých případech může být například postava na počátku a na konci postprodukčního procesu tak odlišná, že se už ani nepodobá té původní.

Dnešní způsob retuše by se dal přirovnat k přírodnímu vzhledu. Benedikt Renč, uznávaný český módní fotograf, tvrdí, že v postprodukcí se především na konci 90. let děly "strašné věci". Dnes se však vyjadřuje k retuši velmi pozitivně. Říká, že "fotografie musí vypadat jako přirozené, téměř bez retuše, s všemi póry a pihami".⁶¹

4.6 Současnost

Aktuální trend se soustředí na neobvyklé a originální vzhledy, namísto perfektně vypadajících mladých dívek. Hledají se zajímavosti jak v individuálních fyzických projevech, tak v otázce genderu. Dříve považované vady na kráse jsou dnes brány jako přednosti. České a slovenské módní časopisy se stále více otevírají modelkám různých barev pleti. Vybaví se mi alternativní modelingová agentura New Aliens Agency. Získala svůj první velký úspěch na pražském Fashion Weeku a otevírá nový prostor pro plus size ženy a dámy vyššího věku, zatímco se zavírá extrémně štíhlým modelkám. Ve Francii platí zákon, který vyžaduje, aby všechny modelky měly lékařské potvrzení o svém zdravotním stavu a zaměstnavatelé, kteří tento zákon poruší, musí čelit vysokým pokutám.⁶² Podle toho, co Štěpánka Stein řekla v rozhovoru pro LŠF, by se dalo říct. Že hlavními faktory, které způsobují špatnou ekonomickou situaci fotografů, nedostatek financí ze státních grantů a příspěvků a nedostatečná atraktivita fotografie jako umělecké komodity. Zatímco v zahraničí jsou umělci daleko více podporováni a mají více příležitostí získat granty, v České republice neexistuje zdravý trh pro prodej fotografií. Prodejem fotografií se mohou uživit pouze špičkoví fotografové jako Václav Jirásek a Ivan Pinkava, kteří jsou specializovaní na specifické téma a mají silný osobní styl. Navíc rozhovor varuje budoucí absolventy uměleckých škol zaměřených na fotografii, že

---

⁶¹ PETRUŽÁLKOVÁ, Ivona. Milujeme československý design: fotograf Benedikt Renč. [Online] 2021. [Citace: 5. 5. 2023] <https://www.mavlastedit.cz/index.php/2021/02/25/milujeme-ceskoslovensky-design-fotograf-benedikt-renc/>

⁶² BURŠOVÁ, Irena. Modelky ve Francii musí mít nově osvědčení o dobrém zdraví. [Online] 2016. [Citace: 2. 3. 2023] <https://wave.rozhlas.cz/modelky-ve-francii-musi-mit-nove-osvedceni-o-dobrem-zdravi-5199327?page=19>

pokud se nebudou dokázat spojit se svým oborem a nenajdou si stabilní zdroj příjmů, tak se nebudou moci živit jako umělci.⁶³

Obr. 29 Fotografie od Václava Jirásk „spánek s rybami“ [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://digiarena.zive.cz/vaclav-jirasek-myslim-na-veci-ktere-jsem-jako-fotograf-opustil>

Celosvětově se zdá, že umělecká fotografie není dostatečně ceněna, což lze pozorovat zejména na rozdílu v cenách nejdražších fotografií a obrazů. I když přesné důvody této situace nejsou úplně jasné, možná to souvisí s tím, že fotografie lze snadno reprodukovat, je relativně snadno vyrábět a vybavení na její tvorbu je relativně dostupné. Nicméně, právě tyto faktory zároveň činí fotografii velmi populární v oblastech masového, komerčního a reklamního průmyslu.

Obr. 30 Ivan Pinkava Fotografie Jizva (1999) [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.artlist.cz/dila/jizva-5628/>

---

⁶³ STEIN, Štěpánka. Večery současné české fotografie (film). [Online] 2017. [Citace: 2. 3 2019.] Dostupné z: www.youtube.com/watch?v=Wf4BCaVljCY.

Štěpánka Stein byla dotázána na časté zobrazování modelek s extrémně vyhublými tělesnými proporcemi v módě a nevysvětlitelný důvod tohoto trendu. Stein si všimla této tendence už na konci 90. let, ale stále není schopna odpovědět na otázku, proč je tomu tak. Pro ni je to velké téma v oblasti fotografie a není to úplně vyřešené, neví, zda jsou na tom zodpovědní umělečtí ředitelé nebo módní návrháři sami.⁶⁴

Další úspěšnou agenturou je Pure Model jedná se o agenturu zaměřenou na hledání talentovaných modelů pro český a zahraniční trh. Agentura se snaží poskytnout svým modelům kompletní servis a podporu v rozvoji jejich kariéry v modelingovém průmyslu. Spolupracuje s profesionálními fotografy, vizážisty a stylisty, aby zajistila kvalitní fotografické a video materiály pro prezentaci v modelingové branži. Pure Model organizuje také modelingové workshopy a kurzy pro své modely, aby se stali co nejvíce sebevědomými a připravenými na různé výzvy.

4.7 Současnost časopisu

Ve svém úvodním slově pro první vydání Vogue CS šéfredaktorka vyjádřila svůj poetický názor na dvojjazyčnost časopisu. Popisuje Česko a Slovensko jako rozvedený pár, kteří si stále zachovali přátelství. Zmiňuje, že jsme společně dokázali mnoho velkých věcí a měli bychom si je připomínat a obdivovat. Zároveň bychom měli být pozorní k tomu, co se kolem nás právě děje a radovat se z toho. Vogue CS slaví krásu, svobodu a dobu, v níž žijeme.⁶⁵ V únoru roku 2018 se čtenáři módních magazínů dozvěděli o novém módním časopisu nazvaném „Vogue Czechoslovakia“, který byl nazýván „módní bible“. Již od začátku bylo spekulováno o tom, kdo bude jeho šéfredaktorem. Výběh nakonec padl na Andreu Běhouňkovou, bývalou šéfredaktorku časopisu Elle. Andrea v březnu hovořila o svých plánech pro časopis a uvedla, že se bude zaměřovat na módu, krásu a umění a bude sama o sobě uměleckým dílem. Jejich cílem je, aby si ho čtenáři uchovávali v knihovnách a aby se k němu vraceli, protože bude krásný jak

---

⁶⁴ STEIN, Štěpánka. Večery současné české fotografie (film) [Online] 2017. [Citace: 2. 3 2019.] Dostupné z: www.youtube.com/watch?v=Wt4BCaVljCY.

⁶⁵ RUPPERT, Veronika. Obálka prvního československého Vogue je poctou Olze Havlové. Vydání časopisu provází výstava v Uměleckoprůmyslovém museu [Online] 2018. [Citace: 10. 6. 2023.] Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/obalka-prvniho-ceskoslovenskeho-vogue-je-poctou-olze-havlove-vydani-casopisu-7591159>

obsahem, tak zpracováním a zachová si nadčasovost.⁶⁶ Firma potvrdila spolupráci s místními designéry, návrháři a výtvarníky, stejně jako s mladými studenty těchto oblastí. Toto je další výjimečnost plánovaného titulu, kterou vidí jako pozitivní faktor.⁶⁷ V září roku 2018 bylo vydáno první číslo Vogue CS, které bylo doprovázeno výstavou "První vydání" v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze. V rámci této výstavy bylo k vidění nejen velkoformátové fotografie, které byly připraveny pro první vydání časopisu, ale také krátký filmový dokument a mnoho dalších detailů ze zákulisí tvorby Vogue CS. Obálka zářijového čísla představovala úspěšnou českou modelku Karolínu Kurkovou, která ztvárnila Olgu Havlovou, a byla velmi neobvyklá jak kvůli úhlu pohledu (modelka byla fotografována zezadu), tak kvůli šatům ze secondhandu, které modelka měla. Zároveň se oslavilo 100 let od založení republiky.⁶⁸

Obr. 31 Vogue první vydání [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: <https://www.vogue.cz/clanek/vogue-daily/martin-vasa/prvni-vydani-vogue-ke-stazeni-zdarma>

⁶⁶ BĚHOUNKOVÁ, Andrea. Vogue má svou specifickou DNA [Online] 2018. [Citace: 8. 4 2019.] <https://protisedi.cz/andrea-behounkova-vogue-ma-svou-specifickou-dna-2/>.

⁶⁷ RUPPERT, Veronika. Českou a slovenskou Vogue povede Andrea Běhounková. Jaká je její vize módní bible? [Online] 2018. [Citace: 8. 4 2019.] <https://wave.rozhlas.cz/ceskou-a-slovenskou-vogue-povede-andrea-behounkova-jaka-je-jeji-vize-7035026>.

⁶⁸ KŘÍŽKOVÁ, Hana. Příchod Vogue CS doprovází výstava První vydání [Online] 2018. [Citace: 1. 4. 2019.] Dostupné z: www.czechdesign.cz/kalendar-akci/prichod-vogue-cs-doprovazi-vystava-prvni-vydani

5 Realizace praktické části

5.1 Volba tématu

Hledala jsem námět, který by mi umožnil vyjádřit svou osobní identitu a zároveň mi nedával pocit omezení. Volba volného souboru "Osobní identita" mi poskytla svobodu ve výběru.

Začala jsem uvažovat o tom, jak bych mohla vyjádřit svou identitu prostřednictvím fotografie. Chtěla jsem, aby v praktické části mé práce byl patrný můj autorský rukopis. Kdo by mohl lépe vyjádřit mou identitu než já sama? Mým cílem bylo prezentovat sebe a to, co mě zajímá, co nejautentičtěji. Samozřejmě, že jsem občas pociťovala ztracenost a potřebu se hledat, ale právě tyto zkušenosti jsou nedílnou součástí mé identity a procesu sebepoznávání. Rozhodla jsem se proto prezentovat svou práci jako identitu za použití hledáčku na fotoaparátu, který odhaluje konkrétní rysy mé osobnosti, emoce, zlovyky, vzpomínky a snahy o vyjádření různých témat, která ovlivňují a formují mou identitu, jež mě následně ovlivňuje i při práci s fotografií.

Vybrala jsem si různá témata pro módní fotografii, abych byla konkrétní a neomezovala se pouze s jedním spojeným tématem. Chtěla jsem hledat možnosti a projít procesem hledání a vyjádřit se ve fotografii. Proces fotografování jsem zachytila v album, ve kterém se dotknu různých témat, která se týkají mě a zároveň ztvárňují mou identitu, než se dostanu k mému autoportrétu. Mým cílem bylo, aby autoportrét nebyl na první pohled zřetelnou tváří, ale díky přidaným materiálům, které jsem sama vytvořila, se fotografie stává autentickou a vyjadřuje mě více než jasný obraz mé tváře. Inspirací pro mě byla tvorba českého fotografa Martina Stranky, který je známý svojí emotivní tvorbou. Začal se zajímat o fotografii v roce 2006 a brzy se stal populárním díky svému originálnímu stylu, který skloubí surrealismus, přírodní motivy a lidské emoce. Jeho snímky jsou často temné a melancholické, ale přesto vyzařují naději a optimismus. Jeho nejslavnějšími cykly jsou "Aimless" a "Fragments of Time", které získaly několik ocenění a byly publikovány v různých uměleckých publikacích. Stranka spolupracoval s řadou mezinárodních značek a institucí, jako jsou Adobe, Forbes a National Geographic. Snaží se stále posouvat hranice a vyjádřit své myšlenky a pocity skrze fotografii. Jeho práce jsou stále inspirací pro mnoho dalších umělců a fotografů po celém světě. V rozhovoru pro Aktuálně.cz hovoří český fotograf Martin Stranka o své nové výstavě "Fragmenty času" a svém přístupu k tvorbě. Stranka se zaměřuje na spojení lidských emocí s přírodou a surrealismem, což je pro něj způsob, jak vyjádřit své pocity

a myšlenky. Kromě toho Stranka také diskutuje o svých inspiracích, jako jsou knihy, filmy a hudba. V rozhovoru Stranka také mluví o své spolupráci s Adobe a o tom, jaký vliv má digitální technologie na jeho tvorbu. Závěrem rozhovoru Stranka shrnuje svůj pohled na fotografii a umění obecně, a zdůrazňuje, že důležité je být sám sebou a nechat se inspirovat vlastními pocity a myšlenkami. Řada lidí se může ptát, co na přípravě výstavy může trvat několik měsíců. *"Vezměte si třeba jenom katalog k výstavě. Nemám moc rád ty malé katalogy, které se často k výstavám dělají, rozhodl jsem se ho tedy udělat jako klasickou fotografickou knihu. Jenom její příprava mi zabrala dva měsíce,"* vysvětluje Martin Stranka.⁶⁹

5.2 Osobní identita

*".. Identita znamená česky totožnost. V psychologii to značí několik věcí: Kým podle svého nejhlubšího přesvědčení jsem. Jaký jsem, co chci, čím chci v životě být, co dokážu, čemu doopravdy věřím, kam patřím, pro co chci žít? Hledání, či spíše budování vlastní identity je náročný úkol."*⁷⁰

Během tříletého studia na vysoké škole jsem zažila různé proměny a změny názorů na svou tvorbu, která se postupně zdokonaluje. Ale, abych se v práci zlepšila, je důležité se zamyslet nad významem života, existence člověka a lidských vztahů. Každý z nás hledá svou vlastní cestu. Můžeme si klást za cíl lépe se naučit pracovat sami se sebou, abychom byli lepší v tom, co děláme, a často se to spojuje s procesem sebepoznání a sebezdokonalování na osobní úrovni, a nakonec s cestou směrem k druhým lidem.⁷¹ Stejně jako studium bylo pro mě časem vyhrazeným pro sebe, pro lepší sebepoznání, vytvořila jsem fotografie, který vyjadřují mou identitu na časové ose během tří let.

5.3 Myšlenková mapa

Rozhodla jsem se vytvořit si slovní myšlenkovou mapu, což je nástroj, který mi pomáhá lépe rozvinout svou tvorbu, zejména v koncepci fotografie, na který jsem se

---

⁶⁹VOCELKA, Tomáš. Fotograf Martin Stranka po extrémním maratonu v galerii: Stálo to za to, díky! [Online] 2021. [Citace: 5. 5 2023.] <https://magazin.aktualne.cz/foto/martin-stranka-rozhovor-k-vystave-v-manesu/r~29bd0c9238a911ec878fac1f6b220ee8/>.

⁷⁰ŘÍČAN, Pavel. *Psychologie osobnosti*. Praha : Grada Publishing a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3133-9. str. 27

zaměřila. Tato myšlenková mapa mi umožňuje udržovat přehled nad tématy, která se týkají mého projektu, a rozdělit je na různé úrovně důležitosti. To mi umožňuje identifikovat témata, která jsou mi blízká a která mají pro mě vyšší prioritu. Myšlenkové mapy mají kořeny v 60. letech 20. století, kdy britský psycholog a spisovatel Tony Buzan poprvé představil tento koncept. Buzan vyvinul metodu nazvanou Mind Mapping, která spojuje vizuální znázornění a textové poznámky k organizaci myšlenek a podporuje kreativní myšlení a efektivní učení.⁷²

Pomocí slovní myšlenkové mapy si lépe uvědomuji, která témata jsou pro mě nejzajímavější a proč. Mapa mi umožňuje vizualizovat souvislosti mezi jednotlivými tématy a myšlenkami, což mi usnadňuje jejich další rozvíjení. Můžu si tak lépe spojit různé myšlenky a nápady dohromady, a tím rozšiřovat své možnosti a hledat nové inspirace.

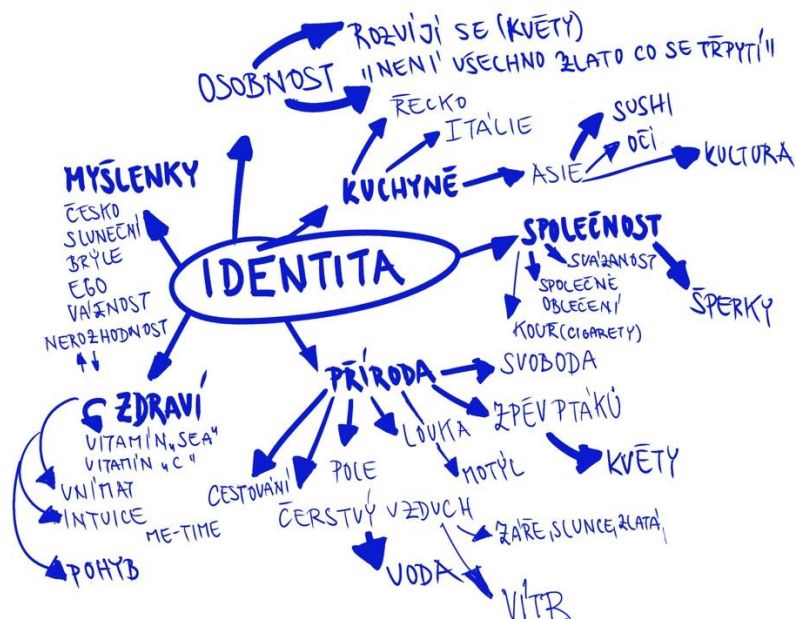
Díky této metodě také získávám lepší přehled o svém projektu jako celku. Vidím, jak jednotlivá témata souvisí s hlavním konceptem a jak se propojují mezi sebou. To mi umožňuje lépe porozumět obsahu mé koncept fotografie a najít nové směry a perspektivy, které bych mohla dále zkoumat.

Navíc, tím, že si témata rozdělují podle důležitosti, si uvědomuji, které z nich jsou pro mě prioritní. To mi pomáhá zaměřit se na ty nejzajímavější a nejrelevantnější aspekty mé tvorby a lépe je rozvinout. Zároveň mi to dává jasný plán, co se týče dalšího vývoje mého projektu a jaké cíle chci dosáhnout.

Celkově mi používání slovní myšlenkové mapy umožňuje efektivněji pracovat na své koncepci fotografii a zlepšuje můj přehled, porozumění a organizaci témat, kterými se zabývám. Tato metoda mě inspiruje a pomáhá mi objevovat nové směry a perspektivy ve své tvorbě a lépe se tak mohu rozhodnout s jakým tématem budu tvořit.

---

⁷² BUZAN, Tony. Jak se učit pomocí myšlenkových map [Online] 2015. [Citace: 10. 6. 2023.] Dostupné z: <https://www.eduin.cz/clanky/jak-naucit-deti-tvorit-myslenkove-mapy/>

Obr. 32 myšlenková mapa s body – zdroj: autor

5.4 Proces realizace

Fotografie, které tvořím, vnímám jako více než jen obrazy. Pro mě jsou to autoportréty, kterými se snažím vyjádřit svou identitu a ztotožnit se s tím, kým jsem. všechny fotografie, které začlením do mé bakalářské práce, způsob, jak sebe vyjádřit a ukázat se světu. Průběh tvorby autoportrétu je pro mě procesem objevování a zkoumání sebe sama. Skrze různé techniky, kompozice, světelné podmínky a výběr subjektů se snažím nalézt tu nejvhodnější formu, která mě co nejvíce ztvární. Každá fotografie, kterou vytvořím, je krokem blíže k finální podobě autoportrétu, který nejlépe reflektuje moji identitu.

Mezi prvními nápady pro mé fotografické projekty se objevilo téma asijské kultury, která mě velice fascinuje a inspiruje nejen svými zvyky, ale také vynikající kuchyní. Rozhodla jsem se proto vybrat si jako svou nejbližší modelku osobu, s kterou budu tento projekt realizovat, abych měla blíže k člověku, který nejen vizuálně působí efektně, ale který mi také bude blízký a umožní mi lépe vyjádřit své vize.

Asijská kultura je velmi rozmanitá a fascinující s bohatou historií a tradicemi. Je známá svou bohatou filozofií a duchovními tradicemi.

Nad výběrem, prezentací a sdílením svých autoportrétů zvažuji, jakou podobu své identity chci dát. Snažím se prezentovat autoportrét, který považuji za nejdůležitější a který zobrazuje, jak se cítím a jak se chci vidět ve veřejném prostoru. Moje autoportréty

jsou tedy nejen prostředkem pro vyjádření sebe sama, ale také způsobem, jak se prezentovat a komunikovat s ostatními.

Celý proces tvorby autoportrétů skrze fotografie je pro mě tedy víc než jen dokumentování svého obrazu, které vložím do alba. Je to cesta objevování, vyjadřování a prezentace mé identity, která mi umožňuje sebezpoznání a sebevyjádření prostřednictvím uměleckého vyjádření. Rozhodla jsem se vybrat si svou nejbližší modelku, s kterou spolupracuji delší dobu. Abych mohla lépe vyjádřit své vize.

Popis první vytvořené fotografie s názvem „**Asie**“ je sedící modelka, která drží skleničku a v druhé ruce sushi. Prostředí na fotografii nemá působit rušivě, pouze má upoutat pozornost na dva důležité produkty - skleničku a sushi s modelkou. Celý snímek je pojat s nadsázkou, aby vynikly tyto prvky. Všechny fotografie jsem upravila pomocí programu Adobe Photoshop tak, že jsem odstranila vady na fotografiích, které by mohly snímku ubrat na kvalitě a sjednotila pozadí.

Popis druhé vytvořené fotografie s názvem „**Vítr**“ je zahalený sedící model na travnaté louce, který drží nakloněný fén a u toho se mu rozvíjí šál do dálky, tvořící zajímavou strukturu. Prostředí na fotografii má působit klidně, živě a přírodně včetně zabahněného oblečení, které dodává fotografii odlehčenou atmosféru. Celý snímek je záměrně pojat s nadsázkou, aby vynikla jasně skrytá myšlenka, i když divákovi nemusí být hned jasné, co jsem tím chtěla sdělit. Dokážu ho tak vést myšlenkovým pochodem, což je můj záměr. Již od mala ráda trávím čas v přírodě, která je pro mě opravdu vzácnou komoditou. Nnaplňuje mě dodává ideje do života, zároveň udržuje mou mysl střízlivou, stejně jako čerstvý vzduch, který mi poletuje po tváři, ale paradoxně se nejedná se o vzduch z fénu. Cítím se tak být v přítomnosti s možností sebe sama rozvíjet, podobně jako šál na fotografii.

U této fotografii jsem upravovala pouze dodání světlo, na tmavší místa za použití programu Adobe Photoshop, abych dosáhla co nejautentičtějšího výsledku.

Mezi další fotografií se řadí téma zdraví, které jsem spojila s vitamínem C. Jak je všeobecně známo, vitamin C má blahodárné účinky a v mnoha ohledech mi pomohl k lepší imunitě především v době Covidové, která měla vliv na moji identitu. Na třetí fotografii jsem napózovala modelku, která vypadá, že si kapá do očí místo očního roztoku, půlku rozkrojeného citrónu. Za pomoci programu Adobe Photoshop jsem vytvořila padající kapičku z citrónu, která má padat modelce přímo nad oko. Fotografie tak může v divákovi vyvolat neklid a nepříjemnost stejně jako problém se zdravím.

Pozadí je v tmavě červené barvě, aby dodalo důraz. Fotografie nese název „**Kyselost ve zdraví**“.

Mezi čtvrtou fotografií řadím téma Dnešní společnost s názvem "**Svázanost**". Ve srovnání s historií mi přijde dnešní doba mnohem více uspěchaná a někdy se cítím svázaná ve společnosti, kde na mě vyvíjí tlak ohledně času, a tak se místo tvorby a rozvíjení se někdy dostávám do stádia, kdy se cítím svázaně a nejsem schopná vyjádřit, co bych si přála, a místo toho se přidávám do shonu a dělám věci na kvantitu namísto kvality. Na této fotografii jsem ve Photoshopu zvýraznila niť, která svazuje zahalený obličej a zdůrazňuje tak anonymitu a slabost. Pozadí na fotografii, je opět v jednolitě barvě, ale ve zlaté barvě.

U páté fotografie s názvem "**Vzhůru nohama**" se zaměřuji na můj myšlenkový pochod, který ve slovní formě může působit hekticky a nepřesně. Často mi dělá problém vyjádřit se tak, aby to nebyl chaos a moje myšlenky byly jasně předávané. Ve Photoshopu jsem upravila a vyřízla dvě postavy sama sebe, které jsou jinak oblečené, aby byla jasná změna a chaos. A při rotaci ji otočila a přidala stíny, aby fotografie působila více realisticky i když je jasné, že se jedná o jasnou postprodukci. Vše je vyfocené s lesním pozadím, aby se postavy ztrácely stejně jako oni sami v sobě, což mi pomohla rozmazávající technika ve Photoshopu s nástrojem rozmazání.

Obr. 33 Fotografie „Asie“

Obr. 34 Fotografie „vitr“

Obr. 35 Fotografie „kyselost ve zdravý“

Obr. 36 Fotografie „svázanost“

Obr. 37 Fotografie „vzhůru nohama“

5.5 Fotografie s asambláží a koláží

Po zhotovení fotografií s názvem "Asie, Rozvinutý šál, kyselost ve zdraví, Svázanost, vzhůru nohama" se zamýšlím nad hlavním autoportrétem, který nabízí různé varianty kompozic, ale jen jedna z nich je v lidské velikosti tedy ve formátu B1 s použitím ručně přidaného materiálu. To se liší od předchozích fotografií, které jsou vloženy v menší velikosti do alba ve formátu A5 včetně kompozic hlavního autoportrétu. Hlavní autoportrét s názvem „Identita“. První kompozice na fotografii je mé já, které stojí zezadu a maluje sebe sama, ale z předu. Další kompozice je stejná, ale pouze se na malířském stojanu malují z jiného úhlu. V myšlenkové mapě je u téma „osobnost“ zmíněno přísloví „není všechno zlato, co se třpytí“. Což ve mně vyvolává, že ne na první pohled není vše, tak jak se zdá a proto je potřeba se na věci dívat různými pohledy. Stejně jako je na fotografii zmíněný pohled na sebe skrz plátno. Tyto dvě kompozice jsem uložila do alba mezi ostatní předchůdce autoportrétů. Ve photoshopu jsem vyřízla fotografie do obrazu s rámem a vložila fotografii přirozeněji do rámu a sjednotila pozadí na bílo. Třetí kompozice s větší gramáží ve velikosti B1 na lesklém formátu s mojí postavou zezadu, která maluje na malířské plátno, s tím že na plátně už není zmíněná žádná, pouze je na

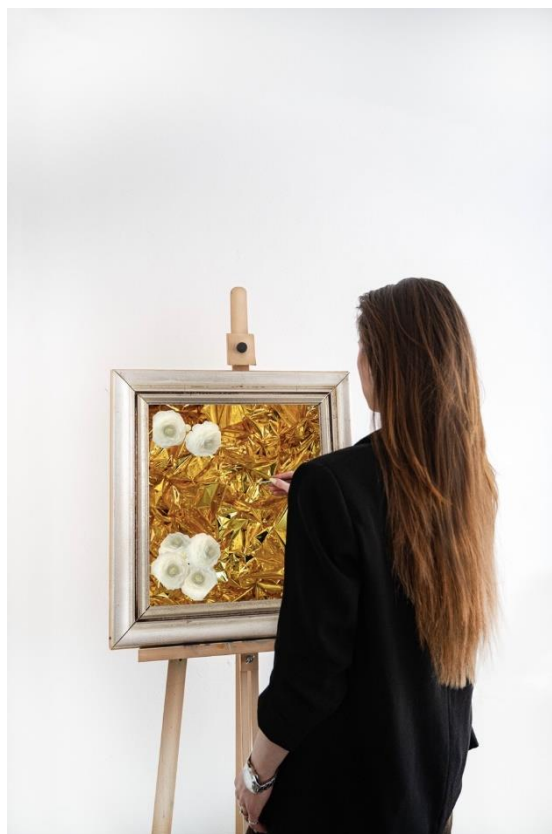
plátně daná asambláž ze zlatých umělých květů na zlatý obraz se starším rámem, Květy jsou nalepené akrylovou barvou, a celý prostor je posprejována třpytkami. Ze své myšlenkové mapy čerpám inspiraci z různých předmětů, které mě fascinují, a celkově třpytky, zlatá barva a květy jsou symboly mé práce. Chtěla jsem vyjádřit vznešenost spojenou se zlatou barvou a zároveň ozvláštnit dílo pomocí třpytek a květů, které ukazují na rozkvět nejen v mé tvorbě, kde se chci rozvíjet, ale i ve své vlastní identitě, na které je potřeba pracovat, aby rozkvetla.

Obr. 38 Fotografie ze předu „identita“

Obr. 39 Fotografie z profilu „identita“

Obr. 40 Fotografie na B1 s návrhem umístění květin koláží ..identita“

5.6 Instalace Fotografie

Již zmiňované album obsahující fotografie s názvy "Asie, Rozvinutý šál, kyselost ve zdraví, Svázanost, vzhůru nohama" je předchůdcem velkého autoportrétu s názvem "Identita", který je volně umístěný. Zbylé fotografie, které jsou menšího formátu A5, si zaslouží pečlivé uložení, aby sloužily jako ukázka mé práce. Rozhodla jsem se tedy udělat album ve vějířovém stylu, které je přiděláno na otevíracím knižním kroužku a lze ho kdykoliv doplňovat o další fotografie a používat jako vzorník prací ohledně mé identity a návaznosti na tvorbu a stále si udržovat aktuální vzorník prací. Na fotografie s velikostí A5 jsem z druhé strany nanesla ozlacený papír s pomocí lepidla, na kterém je uprostřed štítek a na něm název fotografie ve fontu Myriad Pro. Tímto způsobem vytvářím prezentaci svých fotografií a zvýrazňuji jejich význam. Album mi poskytuje možnost kreativního vyjádření a je praktickým způsobem, jak si uchovat a prezentovat mé práce. Přidání zlatého papíru na druhou stranu fotografií dodává albu luxusní vzhled. Na zlatém papíru jsou dané štítky s názvy fotografií ve stylu Myriad Pro dodávají profesionální vzhled celému projektu. Fotografie s assembláží je umožněno k vystavování na zdi, kde vedle fotografie bude zavěšené album na háčku.

Obr. 41 Vizualizace

Obr. 42 Album na knižním kroužku

Obr. 43 Finální fotografie na B1 „identita“

Závěr

Pozorovala jsem vývoj fotografie a fascinovalo mě, jak se toto médium vyvíjelo. Fotografie mi změnila způsob, jakým vnímám obrazy a ovlivnila mě ve společnosti v různých ohledech. Postupně jsem objevila nespočet možností, jak vyjádřit svou vlastní identitu. Zjistila jsem, že mnoho uměleckých autorů se již dříve zabývalo podobnými myšlenkami. Moje práce mi otevřela nové obzory a obohatila mě o názory spisovatelů a umělců. To mě přesvědčilo o důležitosti vizuálního umění, které je nedílnou součástí našeho každodenního života. Závěr mé práce je ten, že jsem si pečlivě zvolila téma "Osobní identity" a chtěla jsem prostřednictvím fotografie vyjádřit svou identitu. Rozhodla jsem se představit svou práci jako reprezentaci mé identity, použitím objektivu kamery Nikon 6 II k odhalení konkrétních rysů mé osobnosti, emocí, návyků, vzpomínek a pokusů o vyjádření různých témat, které ovlivňují a utvářejí mou identitu. Vybrala jsem si různá témata pro svoji módní fotografii, aby byla konkrétnější a ukázala různé stránky mé osobnosti. Mým cílem bylo, aby autoportrét nebyl okamžitě rozpoznatelný, ale aby byl autentický prostřednictvím materiálů, které jsem vytvořila, a aby jsem se více vyjádřila než jasným obrazem svého obličeje. Praktickým závěrem ohledně médií na fotografii je, že použití různých médií může výrazně ovlivnit výslednou fotografii a dodat jí specifickou estetiku a charakter. Použití médií jako je třeba olejová barva, akvarel, tuš nebo koláž mohou přinést nové výrazové možnosti a otevřít nové obzory pro tvorbu fotografických projektů.

Společnost může využít tuto možnost a experimentovat s různými médii, aby si rozšířili své technické a kreativní dovednosti. Kromě toho mohou zkoumat, jak jednotlivá média ovlivňují výslednou fotografii a jakým způsobem lze jejich využití využít k vyjádření určitého tématu nebo nálady.

Existuje řada nevyřešených otázek v souvislosti s použitím médií na fotografii, jako například vliv použitých materiálů na trvanlivost a stabilitu fotografie, nebo způsob, jakým médii používaná při úpravách fotografií ovlivňují jejich kvalitu. Tyto otázky by mohly být předmětem dalšího výzkumu v oblasti fotografie a uměleckého zpracování obrazu.

Celkově lze říci, že použití různých médií na fotografii může přinést mnoho nových možností pro tvorbu fotografických projektů a otevřít nové obzory pro zkoumání a experimentování v oblasti fotografie.

Seznam zdrojů

1. (bez autora) *Analogová fotografie*. Získáno 10.6.2023 z: <https://digiarena.zive.cz/analogova-fotografie>
2. BĚHOUNKOVÁ, A. (2018). *Vogue má svou specifickou DNA*. Získáno 8. 4. 2019, z <https://protisedi.cz/andrea-behounkova-vogue-ma-svou-specifickou-dna-2/>
3. BIRGUS, V., & MLČOCH, J. (2010). *Česká fotografie 20. století*. Praha: Kant. ISBN 978-80-7437-026-7
4. BORRELLI-PERSSON, L. (2017). *Vogue Facts About Covers, Editors, Models, Stars*. Získáno 1. 4. 2019, z <https://www.vogue.com/article/vogue-covers-models-facts-history> .
5. BOUŠKA, L. (nedatováno) *Libuše Jarcovjaková a její pohled na zátiši*. Získáno 10.6.2023, z <https://www.megapixel.cz/libuse-jarcovjakova-a-jeji-pohled-na-zatisi>
6. BURŠOVÁ, I. (2016). *Modelky ve Francii musí mít nově osvědčení o dobrém zdraví*. Získáno 2. 3. 2023, z <https://wave.rozhlas.cz/modelky-ve-francii-musi-mit-nove-osvedceni-o-dobrem-zdravi-5199327?page=19>
7. BUZAN, T. (2015) *Jak se učit pomocí myšlenkových map*. Získáno 10. 6. 2023 z <https://www.eduin.cz/clanky/jak-naucit-deti-tvorit-myslenkove-mapy/>
8. COLES, R. (1971). *Art in America: 1945-1970*. New York: Dutton.
9. ČTK. (2014) *Zemřel dvorní fotograf Václava Havla Oldřich Škacha*. Získáno 10.6.2023 z <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-zemrel-dvorni-fotograf-vaclava-havla-oldrich-skacha-223711>
10. (bez autora) *Dita Pepe*. Získáno 10.6.2023 z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/dita-pepe-52488>
11. DOBBINS, B., & BARON, A. (nedatováno). *The First Fashion Photographer*. Získáno 1. 4. 2019, z <https://onphotography.me/2018/12/05/baron-adolph-de-meyer-the-first-fashion-photographer/>
12. FRIZOT, M. (1998). *The New History of Photography*. Paris: Conemann. ISBN 10: 3829013280.
13. (bez autora) *Gustave Courbet*. Získáno 10.6.2023 z: https://no-regime.com/ru/cs/wiki/Gustave_Courbet.
14. HALL-DUNCAN, N. (1979). *The History of Fashion Photography*. New York: Alpin Book Company.

15. HANÁČKOVÁ, K. (2012). *Reklamní a módní fotografie v českých společenských magazínech 30. let. (Bakalářská práce)*. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd.
16. HARRISON, M. (1991). *Appearances. Fashion Photography Since 1945*. New York: Rizzoli International Publication. ISBN 0847813711
17. HLAVÁČ, L. (1967). *Dějiny fotografické tvorby*. Bratislava: Osvetový ústav.
18. HOLZNER, A. (2017). *Ateliér Langhans v Praze*. Získáno 11. 4 2019, z <http://www.langhans.cz/cz/>
19. HUNTER, S. (2015). *The Thames & Hudson Dictionary of Photography*. London: Thames & Hudson. ISBN 9780500544990.
20. JIRÁSKOVÁ, A. (2021) Fotograf Martin Stranka - český umělec světového formátu. Získáno 10. 6. 2023, z <https://www.fotoskoda.cz/2336-fotograf-martin-stranka-cesky-umelec-svetoveho-formatu/>
21. KEPŠTOVÁ, L. (nedatováno). *Autoportrét. (Balakářská práce)*. (Masarykova univerzita v Brně. Pedagogická fakulta.) Získáno 20. 4. 2020, z <http://www.is.muni.cz>
22. KRÍŽKOVÁ, H. (2018). *Příchod Vogue CS doprovází výstava První vydání*. Získáno 1. 4. 2019, z www.czechdesign.cz/kalendar-akci/prichod-vogue-cs-doprovazi-vystava-prvni-vydani
23. KUBÁK, R. (2016). *Umělecké dílo v reklamě. (Bakalářská práce)*. Brno: Masarykova Univerzita. Filozofická fakulta.
24. LEIBOVITZ, B. (Režisér). (2006). *Život objektivem. (film)* [Film].
25. MÁCHALOVÁ, J. (2003). *Móda 20. století*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 80-7106-587-0
26. MÁCHALOVÁ, J. (2012). *Budiž móda*. Praha: Nakladatelství Brána. ISBN 978-80-7243-608-8
27. MEISEL, S. (2023). *Art Partner*. Získáno 3. 4. 2023, z www.artpartner.com/artists/photographers/steven-meisel.
28. MEISEL, S. (2023). *Encyclopædia Britannica*. Získáno 4. 3. 2023, z www.britannica.com/biography/Steven-Meisel.
29. MEISEL, S. (2023). *Fashion Legend*. Získáno 5. 4. 2019, z www.anothermag.com/fashion-beauty/11645/the-defining-images-that-made-steven-meisel-a-fashion-legend

30. MIKEŠOVÁ, K. (2011). *Módní fotografie a její současná pozice v médiích a reklamě. (Bakalářská práce)*. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd.
31. MRÁZKOVÁ, D., & REMEŠ, V. (1989). *Cesty československé fotografie*. Praha: Mladá fronta. ISBN 80-204-0015-X.
32. NEUBAUER, J. (nedatováno) Jan Saudek. Získáno 10.6.2023, z <https://www.csfd.cz/tvurce/35511-jan-saudek/biografie/>
33. PENN, I. (2023). *Master of Photography. The Art Story Foundation*. Získáno 3. 4. 2023, z www.theartstory.org/artist/penn-irving/
34. PENN, I., & MILES, D. (2017). *How a fashion photographer captured the essence of jazz*. Získáno 18. 11. 2017, z <https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/music/features/miles-davis-irving-penn-jazz-photography-fashion-photographer-a8060861.html>
35. PETRUŽÁLKOVÁ, I. (2021). *Milujeme československý design: fotograf Benedikt Renč*. Získáno 5. 5. 2023, z <https://www.mavlastedit.cz/index.php/2021/02/25/milujeme-ceskoslovensky-design-fotograf-benedikt-renc/>
36. REJLANDER, O. G. (nedatováno). *Wikipedie*. Získáno 20. 4. 2020, z https://www.cs.wikipedia.org/wiki/Oscar_Gustave_Rejlander
37. RICHARD, M. (1988). *Fashion and surrealism*. London: Thames and Hudson. ISBN 0500014442
38. ROSSMANN, Z. (1938). *Písmo a fotografie v reklamě*. Olomouc: Index.
39. RUPPERT, V. (2018). *Českou a slovenskou Vogue povede Andrea Běhounková. Jaká je její vize módní bible?* Získáno 8. 4. 2019, z <https://wave.rozhlas.cz/ceskou-a-slovenskou-vogue-povede-andrea-behounkova-jaka-je-jeji-vize-7035026>
40. RUPPERT, V. (2018) *Obálka prvního československého Vogue je poctou Olze Havlové. Vydání časopisu provází výstava v Uměleckoprůmyslovém museu*. Získáno 10. 6. 2023, z <https://wave.rozhlas.cz/obalka-prvniho-ceskoslovenskeho-vogue-je-poctou-olze-havlove-vydani-casopisu-7591159>
41. ŘÍČAN, P. (2010). *Psychologie osobnosti*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN 978-80-247-3133-9
42. (bez autora) *Slavní malíři a jak poznat jejich díla*. (2021) Získáno 10.6.2023 z <https://www.kurzyporadost.cz/blog/jak-poznat-slavna-dila>.

43. STANSKA, Z., & VIRGINIA, O. (2017). *The Star Of Early Photography*. Získáno 20. 1. 2023, z <http://www.dailyartmagazine.com/virginia-oldoini-star-photography/>
44. STEIN, Š. (2017). *Večery současné české fotografie (film)*. Získáno 2. 3 2019, z www.youtube.com/watch?v=W4BCaVljCY
45. TOSCANI, O. (1996). *Reklama je navoněná zdechlina*. Praha: Slovart. ISBN 80-85871-82-3
46. UCHALOVÁ, E. (1996). *Česká móda 1918-1939: Elegance první republiky*. Praha: Olympia. ISBN 80-7033-424-X
47. VANO, R. (2017) Získáno 18.11.2017, z <https://www.czechartphoto.com/robert-vano/>
48. VOCELKA, T. (2021). *Fotograf Martin Stranka po extrémním maratonu v galerii: Stálo to za to, díky!* Získáno 5. 5. 2023, z <https://magazin.aktualne.cz/foto/martin-stranka-rozhovor-k-vystave-v-manesu/r~29bd0c9238a911ec878fac1f6b220ee8/>
49. WITTLICH, F. (2017). *Interpretace fotografie z hlediska obsažených obrazových informací* (Sv. Odborné a metodické publikace). Praha: Národní památkový ústav.

Seznam obrázků

Obr. 1 Nejproslulejší Worthovo dílo - slavnostní toaleta rakouské císařovny Sissi (portrét F. X. Winterhaltera z roku 1865). zdroj - https://cs.wikipedia.org/wiki/Charles_Frederick_Worth#/media/Soubor:Kaiserin_Elisabeth_-_Franz_Xaver_Winterhalter,_1865-2.jpg	10
Obr. 2 Portréty osobností (1890-1948) u Langhans.....	12
Dostupné z: https://www.fotoskoda.cz/2272-140-let-fotografie-v-palaci-langhans/	12
Obr. 3 Edward Steichen: obálka Vogue (1932).....	17
Dostupné z: https://www.moma.org/interactives/objectphoto/publications/788.html ..	17
Obr. 4 Adolph de Meyer: Portréty žen Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Adolf_de_Meyer#/media/Soubor:Baron_de_Meyer,_Portrait_of_a_woman,_1920-1930.jpg	17
Obr. 5 František Drtikol: Divčí akt Dostupné z: https://www.antikvariat-marketalazarova.cz/fotografie-bromografie-prodej/frantisek-drtikol-divci-akt	19
Obr. 6 Adolf de Meyer - módní fotograf [online] [cit. 1.4.2019]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Adolf_de_Meyer#/media/Soubor:Adolphe_de_meyer_by_hollyer.jpg	20
Obr. 7 Adolf de Meyer módní fotograf - Luisa Casati, otištěno v Camera Work č. 40, 1912 [online] [cit. 1.4.2019]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Adolf_de_Meyer#/media/Soubor:DeMeyer-Casati.jpg ...	21
Obr. 8 Steven Meisel: Génius módní fotografie [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.topzine.cz/steven-meisel-genius-modni-fotografie	22
Obr. 9 Steven Meisel: Grunge and Glory [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://giselaandzoe.files.wordpress.com/2011/02/27zj68p.jpg	23
Obr. 10 Edward Steichen Vogue 1927 [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.artsy.net/artwork/edward-steichen-vogue-september-19th	26
Obr. 11 Leica I (1925) [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.fotoma.sk/magazin/recenzie/tradicia-nadovsetko-leica-x2/	26
Obr. 12 Příklad portrétu od Irving Penn [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://erickimphotography.com/blog/2016/09/08/9-lessons-irving-penn-can-teach-you-about-photography/	29

Obr. 15 Veruschka photographed by Franco Rubartelli, 1968 [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://ladybegood.tumblr.com/post/655267362942189568/veruschka-photographed-by-franco-rubartelli-1968	32
Obr. 17 Fotograf Oldřich Škácha [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.irozhlaz.cz/node/5921301	34
Obr. 18 Na fotografii Jan Saudek [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.novinky.cz/clanek/kultura-fotograf-jan-saudek-je-jenom-jeden-16477636	
Obr. 19 Fotografie od Jana Saudka „kýč“ [online] [cit. 20.5.2023] Dostupné z: https://www.saudekgallery.com/galerie/jan-saudek-fotografie-24x30-cm/kyc1.html	37
Obr. 20 Fotografie od Libuše Jarcovjácové [online] [cit. 20.5.2023]	38
Dostupné z: https://www.megapixel.cz/libuse-jarcovjakova-a-jeji-pohled-na-zatisi	38
Obr. 20 Fotografie od Dita Pepe [online] [cit. 20.5.2023] Dostupné z: https://www.artlist.cz/dila/mej-rada-sama-sebe-115215/	39
Obr. 21 Annie Leibovitz před slavným snímkem More Demi Moore pro časopis Vanity Fair, (2008) [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/Annie_Leibovitzová#/media/Soubor:Annie_Leibovitz-SF-2-Cropped.jpg	41
Obr. 22 Hippolyte Bayard: Sbohem, krutý světe!, (1840) [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hippolyte_Bayard#/media/Soubor:Hippolyte_Bayard_-_Drownedman_1840.jpg	43
Obr. 23 Autoportrét s obvázaným uchem, 1889 od Vincenta Van Gogha [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.vincentvangogh.org/self-portrait-with-bandaged-ear.jsp	44
Obr. 24 autoportret - zoufalost - Gustave Courbet [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.myartprints.cz/a/courbet-gustave/gustave-courbet-autoportret.html	45
Obr. 25 Fotografie od Štěpánka Stein [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: http://www.itf.cz/index.php?clanek=14	46
Obr. 26 Fotografie od Martina Stranky „I found the silence (2009-2022)“ [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.martinstranka.com/ifoundthesilence	47
Obr. 27 Fotografie od Martina Stranky „I found the silence (2009-2022)“ [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.martinstranka.com/ifoundthesilence	47
Obr. 28 Fotografie od Martina Stranky „I found the silence (2009-2022)“ [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.martinstranka.com/ifoundthesilence	48

Obr. 29 Fotografie od Václava Jiráskova „spánek s rybami" [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://digiarena.zive.cz/vaclav-jirasek-myslim-na-veci-ktere-jsem-jako-fotograf-opustil	50
Obr. 30 Ivan Pinkava Fotografie Jizva (1999) [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.artlist.cz/dila/jizva-5628/	50
Obr. 31 Vogue první vydání [online] [cit. 1.4.2019] Dostupné z: https://www.vogue.cz/clanek/vogue-daily/martin-vasa/prvni-vidani-vogue-ke-stazeni-zdarma	52
Obr. 32 myšlenková mapa s body – zdroj: autor	56
Obr. 33 Fotografie „Asie“	59
Obr. 34 Fotografie „vítr“	59
Obr. 35 Fotografie „kyselost ve zdravý“	60
Obr. 36 Fotografie „svázanost“	60
Obr. 37 Fotografie „vzhůru nohama“	61
Obr. 38 Fotografie ze předu „identita“	62
Obr. 39 Fotografie z profilu „identita“	62
Obr. 40 Fotografie na B1 s návrhem umístění květin koláží „identita“	63
Obr. 41 Vizualizace	64
Obr. 42 Album na knižním kroužku	64
Obr. 43 Finální fotografie na B1 „identita“	64